

«Feu memòria dels vostres dirigents, que us van anunciar la paraula de Déu; considereu el resultat de la seva vida i imiteu la seva fe.» (He 13,7)

Església de Tarragona

Butlletí Oficial
de l'Arquebisbat

Núm. 3

Març de 2013

ESGLÉSIA DE TARRAGONA

BUTLLETÍ OFICIAL DE L'ARQUEBISBAT

3

Tarragona, març de 2013
3a època. Núm. 474

Secció oficial

Arquebisbe

Carta a Sa Santedat Benet XVI, amb motiu de la seva renúncia.....	89
Decret d'erecció de l'Arxiconfraria del Sagrat Cor de Jesús de la parròquia de Sant Joan de Reus en associació canònica privada de fidels i aprovació d'Estatuts.....	90
Decret d'erecció de la Cofradia de Nuestra Señora del Pilar de la parròquia de Sant Joan de Reus en associació canònica privada de fidels i aprovació d'Estatuts.....	91
Homilia del dimecres de cendra a la Catedral en l'inici de la Visita pastoral als dos Arxiprestats de Tarragona	91
Article "Els preveres i les vocacions al Seminari (rev. "El Bon Pastor", 39)....	94
<i>Als Quatre Vents</i>	
436. Vida consagrada, exemple i suport.....	96
437. Mans Unides : Per la igualtat de la dona	97
438. Preparació de la Setmana Santa.....	98
439. Els malalts, imatge de Crist.....	100
Activitats pastorals de l'Arquebisbe durant el febrer.....	101

Secretaria General i Cancelleria

Reunions n. 264 i 265 del Consell episcopal	105
Convocatòria a la 26a reunió del Consell del Presbiteri.....	106

Secció documental

Benet XVI, papa

Declaració de renúncia al ministeri de Bisbe de Roma	107
Dimecres de Cendra. Homilia a la Basílica Vaticana.....	108
“Xarxes socials, portals de veritat i de fe”. Missatge per a la XLVII Jornada mundial de les Comunicacions socials.....	110
Lectio divina feta durant la visita al Seminari Major de Roma.....	114
Allocució “Revivim el Concili” en la trobada habitual amb el clergat de Roma en l’inici de Quaresma	119
<i>Audiències Generals en l’Any de la fe</i>	
Crec en un Déu, creador del cel i la terra, creador de l’ésser humà	126
Audiència del Dimecres de Cendra.....	130
Comiat i agraïments. Darrera audiència general.....	132

Conferència Episcopal Tarraconense

Comunicat de la reunió n. 205	136

Conferència Episcopal Espanyola

Nota sobre la data de la Beatificació dels màrtirs a Tarragona	138

(52p.)

Redacció i Administració: Pla de Palau, 2. Telèfon: 977 23 34 12 o també 977 23 26 11 ext. 207. 43003 Tarragona
Portada: Talla de santa Tecla: fusta daurada i estofada amb afegits de llautó: anònim (s. XVI). Prové de la Catedral
Fotografia: cedida pel Museu Diocesà

Dip. Legal: T. 2 – 1958
Indústries Gràfiques Gabriel Gibert. C/ Cartagena, 12. Tel. 977 22 45 58. 43004 Tarragona
Director, composició i muntatge: Jaume Roig Roig, pvre. – correu electrònic: boat@arqtgn.cat
Publicitat: Arquebisbat de Tarragona - Secretaria General - Tel. 977 23 34 12 ext. 212 (Montserrat)

Arquebisbe Metropolità

CARTA A SA SANTEDAT EL PAPA BENET XVI

amb motiu de la seva renúncia al ministeri petrí vinculat a la Seu romana i agraint les atencions rebudes per l'Església de Tarragona

A SU SANTIDAD EL PAPA BENEDICTO XVI

CIUDAD DEL VATICANO

Tarragona, 13 de febrero de 2013

Beatísimo Padre:

Sólo unas líneas para, una vez repuesto de la profunda conmoción que me produjo vuestra decisión de renunciar de su cargo de Sumo Pontífice, testimoniaros en nombre de todos los fieles de la Archidiócesis de Tarragona y del mío propio nuestra gratitud por cuantas atenciones habéis tenido con esta antiquísima sede *inter primas Hispaniarum*.

Nunca olvidaremos, por ejemplo, la concesión del Año Jubilar con motivo del 1.750 aniversario del martirio de los santos protomártires de Hispania: Fructuoso, obispo, y Augurio y Eulogio, diáconos, o el haber designado a Tarragona, ciudad de profundas raíces paulinas y martiriales, como sede de la próxima beatificación de un numeroso grupo de mártires de la España del siglo XX, entre los que se cuenta el Dr. Manuel Borràs Ferré, quien fuera obispo auxiliar de esta Archidiócesis.

En otro orden de cosas deseo manifestar el agradecimiento a Su Santidad por haber mostrado que la Iglesia está en dinamismo y por haber denunciado con todas vuestras fuerzas el proceso de secularización en occidente, sobre todo en Europa, que está socavando las raíces profundas en la fe, así como su trabajo en favor del diálogo entre religiones y vuestra voluntad de enfrentar los desafíos mundiales que constituyen la reducción de la pobreza, la lucha contra el hambre y la promoción de los derechos humanos y de la paz y, como no, el gran empuje para una nueva evangelización.

Por otro lado, nunca agradeceremos bastante a Su Santidad el amplio legado teológico que nos habéis proporcionado, fuente perenne de segura doctrina, que deseamos sigáis ofreciendo a la Iglesia y al mundo en vuestra nueva situación.

A título personal quisiera también expresar mi agradecimiento por Vuestra gentileza y el afecto que me habéis mostrado en cuantas ocasiones hemos tenido ocasión de encontrarnos, mucho antes incluso de Vuestra designación como Sucesor de Pedro. Nunca olvidaré que fue Su Santidad quien me impuso el palio como sucesor de San Fructuoso en la sede tarraconense.

Ruego a Su Santidad nos conceda a la Archidiócesis de Tarragona, a todos sus fieles y a este Vuestro servidor Vuestra paternal bendición, que nos ayudará a sobrellevar los difíciles tiempos en los cuales estamos viviendo.

† Jaume Pujol Balcells,
Arzobispo metropolitano de Tarragona y Primado de las Españas

DECRET

de 29 de gener de 2013, pel qual s'erigeix l'Arxiconfraria del Sagrat Cor de Jesús de la Parròquia de Sant Joan Baptista de Reus, en associació canònica privada de fidels, se li concedeix personalitat jurídica privada i se n'aproven els Estatuts

Vista la petició de 9 de gener de 2013 de Mn. Pere Dalmau Vidal, rector de la Parròquia de Sant Joan Baptista de Reus, en què presenta els Estatuts de la susdita associació i en demana l'aprovació,

Vist l'informe favorable del fiscal per a l'estudi d'estatuts d'associacions eclesials,

PEL PRESENT DECRET, d'acord amb els canons 304 i 305 del Codi de Dret Canònic, ERIGEIXO l'associació ARXICONFRARIA DEL SAGRAT COR DE JESÚS DE REUS, la qual queda constituïda en associació canònica privada de fidels en aquesta arxidiòcesi, i li concedeixo personalitat jurídica privada. Així mateix, aprovo els Estatuts pels quals es regirà l'esmentada Associació.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalia Gras Minguella
Secretària general i cancellera

DECRET

de 29 de gener de 2013, pel qual s'erigeix l'associació Cofradía de Nuestra Señora del Pilar de la Parròquia de Sant Joan Baptista de Reus en associació canònica privada de fidels, se li concedeix personalitat jurídica privada i se n'aproven els Estatuts

Vista la petició de 9 de gener de 2013 de Mn. Pere Dalmau Vidal, rector de la Parròquia de Sant Joan Baptista de Reus, en què presenta els Estatuts de la susdita associació i en demana l'aprovació,

Vist l'informe favorable del fiscal per a l'estudi d'estatuts d'associacions eclesials,

PEL PRESENT DECRET, d'acord amb els canons 304 i 305 del Codi de Dret Canònic, ERIGEIXO l'associació COFRADÍA DE NUESTRA SEÑORA DEL PILAR DE REUS, la qual queda constituïda en associació canònica privada de fidels en aquesta arxidiòcesi, i li concedeixo personalitat jurídica privada. Així mateix, aprovo els Estatuts pels quals es regirà l'esmentada Associació.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.

Davant meu,

Rosalía Gras Minguella
Secretària general i cancellera

HOMILIA

del dimecres de cendra, 13 de febrer de 2013, a la Catedral, en l'inici de la Visita pastoral als dos arxiprestats de Tarragona

Benvolgut Capítol de la Catedral, benvolguts preveres concelebrants, diaques, benvolguts germans i germanes en el Senyor,

Avui, Dimecres de Cendra, comencem el temps de Quaresma, temps i oportunitat per a una nova conversió autèntica, sincera, renovada i joiosa. Podem viure aquest temps amb rutina, com una tradició més o un costum, o per contra, el podem viure com una oportunitat de conversió; i així ha de ser!

Però abans de començar, voldria recordar el sant pare Benet XVI, que abans d'ahir va anunciar la seva renúncia com a vicari de Crist a la terra per manca de salut. Després de la sorpresa, la perplexitat i per què no dir-ho, la tristesa, meditant

detingudament les paraules precises i raonades que va llegir al Consistori dels Cardenals, es descobreix el seu amor a Crist i a l'Església, la seva gran finesa espiritual. Ha fet un gest insòlit, de gran valor, de llibertat d'esperit. Ens ha obert en aquest anys camins que assenyalen el futur de l'Església: la generositat personal, el menyspreu pel poder i la seva pietat i humilitat. I ens deixa un llegat impressionant que haurem d'analitzar a partir del 28 de febrer, quan doni per acabat el seu Pontificat. És un Papa que ens ha fet pensar. Preguem per ell —jo li he escrit una carta en nom de tota l'arxidiòcesi—, i preguem també a l'Esperit Sant que ens envii un altre Pontífex que ens ajudi en el nostre camí.

Avui —així ho han volgut els vostres rectors— comença la meva visita pastoral a les parròquies dels arxiprestats de Tarragona Centre i Tarragona Perifèria.

La visita pastoral la faig per a complir el meu ministeri de bisbe. És un temps per a conèixer-vos i estimar-vos més: per a dialogar amb les persones, en primer lloc amb els preveres, els vostres pastors, col·laboradors insubstituïbles i dels quals em sento especialment pare i pastor, i als quals dono les gràcies pel seu treball i per preparar aquesta visita.

La visita em dona l'ocasió de parlar amb els consells parroquials, els catequistes, els professors de religió, els voluntaris de Càritas, les persones que netegen l'església parroquial, les comunitats de religioses i religiosos, els col·legis, residències de persones grans i altres institucions, sempre en el marc de la parròquia. També en permet visitar alguns malalts, parlar amb els fidels que ho desitgin. És un temps de gràcia que serveix per a conèixer millor les comunitats cristianes, les seves vides, dificultats i esperances. Vinc de manera més detinguda —ja que he visitat moltes vegades totes les parròquies de Tarragona, diria una o dues vegades l'any— per escoltar-vos i també per aprendre.

Tal com dic en la carta que us vaig enviar, aquesta Visita té lloc en el sentit més natural de la marxa de les parròquies i les comunitats. No s'ha de fer res extraordinari. De fet tot el que es fa és extraordinari. L'Església, la parròquia, enmig del món, enmig de la ciutat, fa quelcom extraordinari que cap altra institució no pot fer.

En primer lloc acull tothom, sigui qui sigui i vingui d'on vingui. Cadascú porta la imatge de Déu per la creació i en el rostre ens revela l'amor de Déu. Ningú no és estrany en un lloc d'Església perquè, encara que no ho sàpiga ni ho manifesti ve a la recerca de l'aigua que li calmarà la set i el pa que li donarà forces. És cert que per a rebre l'aigua i per a sadollar-se del pa cal fer un temps de catequesi, però la porta sempre és oberta.

L'Església ofereix, en segon lloc, una paraula que no és seva: ve de Déu i per això l'escolta primer amb atenció, després amb devoció i amb fe, i encara l'escolta sabent que li diu alguna cosa que el farà canviar, tal com ens ho proposen les lectures d'avui, especialment l'evangeli. Sempre ens porta cap a una conversió de cor. Però, què significa conversió? Doncs significa convergir, orientar de nou el nostre cor, la nostra vida cap aquell que dona sentit a la nostra existència: Jesús.

Finalment l'Església dona un caliu: escolta i respecta, valora tota persona, i li fa sentir el gran valor que té davant Déu. Faig la visita pastoral també per a transmetre el que el Senyor ha posat en el meu cor, vull venir a vosaltres com a pare i pastor i procurar ajudar-vos en la vostra fe i vida cristiana.

No hi ha dubte que la visita pastoral ajuda a enfortir els lligams eclesials, a sentir-nos Església de Jesucrist, a poder conèixer el bisbe, successor dels Apòstols. Procuraré recordar a totes les comunitats parroquials el missatge de Jesucrist, la bona nova del Senyor.

A Tarragona tenim unes arrels cristianes que ens omplen d'orgull. Venim de la predicació de sant Pau. Som custodis de la vida i martiri dels protomàrtirs hispànics: el bisbe Fructuós, i els seus diaques Auguri i Eulogi. Els nostres avant-passats ens han deixat un tresor d'art, de cultura, de tradicions, d'exemples de vida cristiana, de sants, molts d'ells desconeguts, altres, màrtirs ben recents. D'aquí han sortit missioners i missioneres, persones que han donat i estan donant la vida pels altres. Han passat imperis, generacions, guerres, desgràcies, i la fe cristiana continua. No s'acabarà l'Església, encara que depèn de nosaltres. Cada generació ha de transmetre la fe a la següent.

A nosaltres el que Déu ens demana és sembrar. Ell farà créixer la llavor. Sembrar sembla una bogeria; llençar una llavor que es pot menjar, a la terra, on sembla que es podrirà, però fa falta que hi hagi aquesta mena de bogeria, perquè després Déu donarà l'increment.

Un any més el Sant Pare Benet XVI ens ha enviat un preciós missatge per a aquesta Quaresma. Diu el Sant Pare que la celebració de la Quaresma, en el marc de l'Any de la fe, ens ofereix una ocasió preciosa per a meditar sobre la relació entre fe i caritat: entre creure en Déu, el Déu de Jesucrist, i l'amor, que és fruit de l'acció de l'Esperit Sant i ens guia per un camí d'entrega a Déu i als altres.

Una fe sense obres és com un arbre sense fruits: aquestes dues virtuts es necessiten recíprocament. La Quaresma, amb les tradicionals indicacions per a la vida cristiana, ens invita precisament a alimentar la fe a través d'una escolta més atenta i prolongada de la Paraula de Déu i la participació en els sagraments i, al

mateix temps, créixer en la caritat, en l'amor a Déu i al proïsme, també a través de les indicacions concretes del dejuni, de la penitència i de l'almoïna.

Comencem amb la sobrietat de la Quaresma. Ja tindrem temps de fer festa, especialment en la solemnitat de Pasqua. Comencem mirant com som tal com ho significa la cendra sobre el cap, però fem el camí amb Jesucrist, que venç les temptacions, que se'ns mostra transfigurat, que acull, perdona i salva, perquè també nosaltres som acollits pel sagrament del baptisme, perdonats pel sagrament de la penitència i salvats per l'eucaristia, preludi i actualització de la Salvació.

Que la nostra fe, viscuda en les pràctiques quaresmals, ens ajudi de veritat a estimar més els germans. Que no quedi només en bons propòsits, sinó que hi posem temps i metes concretes perquè la nostra Quaresma sigui autèntica i una oportunitat de creixement i conversió! Bona i santa Quaresma!

ELS PREVERES I LES VOCACIONS PEL SEMINARI

Article per al n. 39 (març de 2013) de la revista digital "El Bon Pastor"

Som al mes de març, el mes que celebrem el Dia del Seminari en la festa de sant Josep. La commemoració d'aquell qui va acompanyar i tenir cura de Jesús mentre creixia, tot esperant el moment de la seva vida pública, em sembla que és una bona ocasió per a reflexionar sobre el paper que tenen els preveres pel que fa a les vocacions al ministeri ordenat, per a desvetllar vocacions per al Seminari.

El concili Vaticà II, en el Decret sobre el ministeri i la vida dels preveres, dedica el n. 11 precisament a parlar de l'interès dels preveres per les vocacions sacerdotals. La lectura atenta d'aquest punt, així com les resolucions del concili provincial Tarraconense de 1995 sobre la pastoral vocacional (resolucions 153-158), ens donen les idees principals per a aquestes ratlles.

A l'Església tots hem de tenir un convenciment ferm de la tasca indispensable del ministeri ordenat, consciència clara de la necessitat de preveres que «en virtut de la sagrada ordenació i de la missió que reben del bisbe, són promoguts al servei de Crist mestre, sacerdot i rei, participen en el seu ministeri per al qual l'Església aquí a la terra és incessantment edificada com a poble de Déu, cos de Crist i temple de l'Esperit Sant» (PO 1). I la millor manera de fer arribar a tots els fidels aquesta convicció és el lliurament generós al ministeri sacerdotal: la il·lusió renovada per a viure la vocació sacerdotal.

Certament que «tota l'Església diocesana ha de fer seva la tasca de promoure vocacions, tant a la vida sacerdotal com a la vida consagrada o religiosa»

(CPT, res. 153), però el deure d'escollir ministres «forma part de la mateixa missió sacerdotal, per la qual el prevere participa de la sollicitud per tota l'Església, a fi que en el poble de Déu a la terra no manquin mai operaris» (PO 11).

Com fer-ho? Com a mitjà principal, amb la pregària, la nostra i la de les nostres comunitats cristianes. Demanar amb constància —diria que amb insistència— que preguin per aquesta intenció amb molta fe. Demanar-ho sobretot als malalts, als que sofreixen, i a tantes persones piadoses, santes, que tenim en la nostra Església. Mai no ens hem de cansar, i cal fomentar les iniciatives adreçades exclusivament a pregar per les vocacions, com són els dijous sacerdotals, amb l'exposició i pregària davant el Santíssim Sagrament.

Després s'ha de treballar amb els joves: en primer lloc, amb els escolans. La formació d'una bona escolania de nois, als quals dediquem temps i anem ajudant en el seu creixement espiritual. Si a la parròquia tenim un esplai, agrupaments de minyons escoltes, col·legis de l'Església, cal dedicar-hi el temps necessari. Formar dins la parròquia aquells grups de vida cristiana, de nens, adolescents i joves, junt amb els grups d'adults.

A Catalunya ja tenim alguns seminaris menors —Tarragona, Barcelona i Terrassa—, que hem d'omplir de nois i joves que rebin una bona formació humana, intel·lectual i espiritual, i que puguin madurar el seu desig d'arribar a preveres. Penso que la llibertat espiritual que tenen en aquests Seminaris aquells nois que ja des de petits diuen que volen ser preveres és més gran que si no hi són. Tot sovint l'ambient no deixa créixer allò que Déu ha plantat en molts nens des de molt petits.

Avui, com sempre, s'han de protegir —que no vol dir manipular— els inicis de la vocació sacerdotal i religiosa. La confessió freqüent i la direcció espiritual són molt importants per a tots els fidels, però de manera especial per a aquells que mostren signes d'un lliurament al Senyor. En aquest punt, el paper del prevere és insubstituïble. Hem d'examinar les hores que dediquem precisament a aquestes tasques.

Darrere de moltes vocacions sacerdotals hi ha un prevere, que amb el seu exemple, però també amb les seves paraules, ha sabut plantejar la bellesa de la vocació sacerdotal. El Concili recomana vivament als preveres que en les predicacions, en la catequesi... «han de ser posats a llum el significat i la importància del ministeri sacerdotal, en el qual, al costat de deures feixucs, es troben també tantes alegries, i en el qual sobretot, com ho ensenyen els Pares, es pot donar a Crist el testimoniatge més gran d'amor» (PO, 11). No hem de tenir por, doncs, de plantejar seriosament, i no sols a joves, la vocació al sacerdocí quan veiem que hi ha condicions per a viure-la.

No voldria en aquests moments deixar d'anomenar Benet XVI, que encara que ja no sigui el romà pontífex, ens ha deixat tants escrits precisament sobre les vocacions al sacerdoci. Per al proper 21 d'abril, Jornada mundial de pregària per les vocacions, tenim el seu missatge, escrit fa mesos, que té per lema: «Les vocacions, signe de l'esperança fonamentada sobre la fe». Llegim atentament aquest missatge i traurem les forces i l'alegria per a treballar intensament per les vocacions, per cercar de desvetllar totes les vocacions, i especialment al sacerdoci.

Que sant Josep ens concedeixi la gràcia d'arribar a moltes ànimes, i que respongui a la crida, perquè també en el nostre temps hi ha una gran multitud de persones que estan com malmenades i abatudes, com ovelles sense pastor. I Jesús ens diu: «La collita és abundant, però els segadors són pocs. Pregueu, doncs, a l'amo dels sembrats que hi envii més segadors» (Mt 9,36-38).

Escrits setmanals “Als quatre vents”

436. VIDA CONSAGRADA, EXEMPLE I SUPORT

3 de febrer de 2013

Des de 1997, per iniciativa de Joan Pau II, el 2 de febrer se celebra a l'Església la Jornada mundial de la Vida consagrada. És una celebració que em resulta molt emotiva perquè, com tantes persones, m'encomano a la pregària dels qui han lliurat la seva vida a Déu renunciant a moltes coses bones per altres de millors, i ho han fet a favor de tots nosaltres.

Es diu que s'han apartat del món, i així és en molts casos físicament, a la recerca del silenci actiu de la pregària i la vida en comú, però no s'han oblidat del món. Viuen amb un sentit de missió, encara que, com ha comentat el P. Pere Cardona, delegat diocesà per a la vida consagrada, no s'ha de confondre missió amb productivitat en el sentit habitual del terme.

El P. Agustí Altisent, de Poblet, comentava que una vegada li va preguntar una visitant del Monestir: «Per a què serveixen els monjos?» La seva resposta va ser que no serveixen «de» ni serveixen «per a», sinó que serveixen «a» Déu. Amb això serveixen a la humanitat sencera, pregant per ella, tenint cura moltes vegades de pobres, malalts, ancians o amb una tasca educativa, i sempre donant testimoni amb la seva vida que l'important és el que nia en el cor, no l'economia segons el model —deia el P. Altisent— inspirat en Adam Smith i la seva fàbrica d'agulles.

El Sínode per a la Nova Evangelització, celebrat a Roma a finals de l'any

passat, deia, en un dels seus documents, que «una gran tasca en la nova evangelització correspon a la vida consagrada en les seves formes antigues i noves». En efecte, les formes són molt diverses, tantes com carismes enriqueixen la vida de l'Església. I és molt bo que cadascú mantingui la seva espiritualitat i l'aprecii. Hi ha una anècdota que ilustra bé aquest aspecte: el conegut abat de Montserrat P. Escarré va ser rebut un cop en audiència per Pius XII, el qual li va preguntar: «Per què no es fan a Montserrat els Exercicis de Sant Ignasi?», i l'abat li va respondre: «No, santedat, fem els exercicis que vam fer a sant Ignasi quan va venir a Montserrat.» El Papa va acollir divertit la resposta.

Dono gràcies a Déu per tants ordes i instituts religiosos com hi ha a la nostra arxidiòcesi i a l'Església, per tantes societats de vida apostòlica, instituts seculars, per l'orde de les verges i per les noves formes de vida consagrada. Per a mi és una alegria trobar-me amb elles i tinc els seus membres en el pensament, com a millors aliats, quan demano a Déu pels sacerdots, els diaques, els seminaristes i pels laics i laiques.

Gràcies, doncs, a tots els que heu fet aquesta opció radical de lliurament a Déu i a la humanitat. Que la Mare de Déu us acompanyi sempre en el vostre camí, ella que és model de vida consagrada per a tots. I que el vostre exemple, quan feu o renoveu els vostres compromisos, sigui un estímul per al món d'avui, perquè la paraula compromís vagi sempre lligada a la paraula amor.

437. MANS UNIDES, PER LA IGUALTAT DE LA DONA

10 de febrer de 2013

A Keshero (República Democràtica del Congo), la manca d'infraestructures obliga les dones a donar a llum a casa, exposant-se a perdre la vida. Allí Mans Unides treballa en l'ampliació d'un hospital rural que beneficiarà mil dones i indirectament 37.000 persones.

A La Gloria (Guatemala), la dona indígena necessita formació per al treball. Mans Unides desenvolupa un projecte integral que beneficia nou pobles.

A Tipura (l'Índia), Mans Unides està creant una cooperativa agrícola de la qual moltes dones es podran beneficiar.

Són exemples, escollits de tres àrees de diferents continents, de la tasca que aquesta institució tan estimada desenvolupa a tot el món, essent fidel als seus principis fundacionals. Recordem que Mans Unides és l'associació de l'Església catòlica a Espanya per a l'ajuda i promoció de països en vies de desenvolupament.

Així es recull en els seus estatuts que diuen que Mans Unides és, al seu torn, una ONGD de voluntaris, catòlica, seglar, sense ànim de lucre i de caràcter benèfic.

Cada any, al febrer, llança una campanya contra la fam en el món. En aquesta ocasió concreta aquest objectiu a ajudar a vèncer les desigualtats que afecten les dones. En virtut de la seva igual dignitat, tenen els mateixos drets que els homes, però en la pràctica de molts països no és així. Acostumen a patir, a moltes parts del món, l'analfabetisme; reben atenció sanitària insuficient; els manca llibertat fins i tot per a decidir el seu matrimoni mateix, són discriminades en les remuneracions en l'àmbit laboral, i, el pitjor de tot, a molts països pateixen violència de gènere, abusos sexuals i tràfic de dones i nenes.

L'Església sempre s'ha preocupat per trobar els mitjans més efectius per aconseguir aquesta promoció de la dignitat de la dona. Ho ha fet amb tota mena de llars d'acollida i amb iniciatives de treballs que permetin a les dones conciliar la seva vida familiar amb un treball professional. I de manera particular ho han fet amb els seus centres educatius, molts d'ells promoguts a través de Mans Unides. L'educació és el millor instrument per al desenvolupament personal i per a fer front a la discriminació.

Tot això és qüestió de justícia. Ja ha passat, per sort, el temps en què la dona era considerada menor d'edat i necessitava permís del marit per a qualsevol gestió bàsica. Ja no es pot plantejar si tenen dret al vot o a accedir a l'educació. Els drets aconseguits han estat fruit d'una llarga batalla en la qual Mans Unides ha lluitat colze a colze amb les dones de tot el món. Però és una batalla que continua i que no es lliura en discursos teòrics, sinó en llocs concrets del Tercer Món, en poblets perduts, en la construcció de camins, pous, col·legis, hospitals i altres centres d'atenció sanitària.

La meua enhorabona a tots els membres de Mans Unides i als que ajuden a aquesta institució de la qual es beneficien milions de persones al món.

438. PREPARACIÓ DE LA SETMANA SANTA

17 de febrer de 2013

«L'actual façana de la Passió la vaig projectar amb dolor, el 1911, quan estava malalt a Puigcerdà.» Aquesta confessió d'Antoni Gaudí, referent a una de les façanes de la Sagrada Família, ens fa pensar en la manera com l'arquitecte identificava la seva vida amb la seva obra. En aquesta població dels Pirineus, en efecte, va haver de fer llit, i un religiós que l'atenia li llegia poesies de sant Joan de la Creu, un dels llibres que l'havien acompanyat des de Barcelona, al costat dels

evangelis, el Kempis i altres devocionaris.

En tornar al seu estudi al temple, va agafar un llapis i, dempeus, com sempre dibuixava, va fer el disseny de la façana, ple de dramatisme, però culminant amb la triomfal i gloriosa exaltació de la Santa Creu en el vèrtex en què convergien totes les forces de la seva arquitectura, aquest cop sòbria i nua.

Gaudí s'identificava plenament amb el que feia. No es limitava a treure el cap a la Passió de Crist com si fos espectador d'un fet llunyà, sinó que tractava de posar-se ell mateix en l'escena dels fets i seguir Crist molt de prop. Per Quaresma, per a preparar-se millor per a la Setmana Santa, dejunava fins extrems que posaven en risc la seva salut.

El testimoniatge de la seva vida, que potser algun dia serà proposada oficialment per l'Església com a exemple de santedat, mostra que la vida personal no ha d'estar desvinculada de la fe, i que la vivència espiritual no està renyida amb l'eficàcia en el treball, sinó que, per contra, estimula i millora la nostra capacitat professional.

Un any més l'Església ens proposa viure intensament aquest temps litúrgic de la Quaresma. És cert que no ens exigeix grans penitències, com les que van fer molts sants i persones com Gaudí, de vida interior profunda, però sí que ens demana que renunciem a petits gustos o comoditats durant aquest temps per preparar-nos millor per als misteris que s'acosten.

Per descomptat, hem de tenir presents aquelles paraules de Jesús: «Misericòrdia, vull, i no sacrificis», pronunciades per denunciar una pràctica farisaica en què els actes penitents es trobaven tancats en ells mateixos, com si fossin exercicis de pura gimnàstica espiritual, i eren viscuts al marge de les obres de caritat.

En els nostres temps de crisi, en aquesta Quaresma tenim una ocasió molt adequada d'ajuntar les dues obres meritòries: la templança i l'amor als altres, en particular als més necessitats. Potser podem proposar-nos un exercici: renunciar a alguna cosa i oferir l'equivalent als pobres que coneixem, directament o a través d'alguna institució benèfica de confiança. És una bona manera, al costat de la contemplació de la Passió de Crist, de recórrer el camí penitencial de la Quaresma com a itinerari cap a la gran setmana que els cristians anomenem Santa i la Pasqua de Resurrecció.

439. ELS MALALTS, IMATGE DE CRIST

24 de febrer de 2013

El passat 11 de febrer, festivitat de la Mare de Déu de Lourdes, es va celebrar al santuari marià alemany d'Altötting, la XXI Jornada Mundial del Malalt, una iniciativa instituïda per Joan Pau II el 13 de maig de 1992, festa de la Mare de Déu de Fàtima i aniversari de l'atemptat que va convertir aquell Papa esportista en un malalt per força.

En el paràgraf introductori que acabo d'escriure, apareix tres vegades, al costat del malalt, la menció a la Mare de Déu, venerada en aquests grans santuaris europeus de França, Alemanya i Portugal que són Lourdes, Altötting i Fàtima. És una constatació de l'estreta relació que té la Mare de Déu amb els seus fills malalts, com la que tenen totes les mares del món quan un fill seu no es troba bé i requereix de la seva presència i afecte.

Amb motiu d'aquesta celebració, Benet XVI ha escrit un missatge bonic i profund, que sens dubte va preparar, amb emoció, pensant en les moltes vegades que, des de la seva infància, va anar amb els seus pares a venerar la Verge Negra d'Altötting, al cor de Baviera.

El missatge recorda un text del concili Vaticà II dirigit als malalts: «No esteu abandonats ni sou inútils, sou elegits per Crist, la seva imatge viva i transparent.» En efecte, Jesucrist es va fer com un de nosaltres i va acceptar el sofriment, la tortura, l'agonia i la mateixa mort perquè ningú no pogués pensar des d'ara que els seus sofriments no tenen sentit. Tenen un sentit coredeemptor, sentit d'eternitat.

Benet XVI recorda la paràbola del bon samarità. Les paràboles de Jesús a l'Evangeli són d'una bellesa i una profunditat tan grans que hauríem de portar sovint a la nostra pregària personal, perquè sempre són lliçons de vida que poden ajudar-nos molt. Jesús és el Bon Samarità que socorre l'home caigut. És el Redemptor que es compadeix del fill d'Adam, a qui el pecat va llançar a la cuneta del camí del Cel.

I el Bon Samarità som també nosaltres quan fem nostre el problema d'un altre. Un cristià no pot pensar «és el seu problema» quan contempla algú en veritable necessitat. En el cas dels malalts, de les persones grans o discapacitades, o afectades per qualsevol revés en la seva vida, no podem passar de llarg. Aturem-nos a ajudar com puguem, o almenys intentem de veure qui pot prestar-los auxili.

A vegades, en la nostra societat, la malaltia principal és la solitud, i la companyia humana no pot ser substituïda pel soroll de carrer o per la televisió. Per això animo a tantes persones que, des de la pastoral de la salut de les parròquies i d'institucions que tenen per missió vetllar pels malalts, continuïn la seva feina indispensable d'acompanyament.

I agraeixo a metges, infermeres i a tot el personal sanitari que afegeixin, com acostumen a fer-ho, a les seves actuacions tècniques, el bàlsam del tracte personal i la paraula amable amb els qui pateixen.

Febrer : activitats pastorals de l'Arquebisbe

Divendres 1

- És entrevistat en directe als estudis de l'emissora local Tarragona Ràdio.
- Rep visites.
- Dins dels darrers actes de la visita pastoral a la Parròquia de Sant Andreu de la Selva del Camp, visita les dues cooperatives, Coselva i L'Avellanera.

Dissabte 2

- Amb els Amics del Camí de Sant Jaume de Tarragona, fa a peu la ruta Montblanc-Poblet per l'itinerari de l'ermita de Sant Joan de la Muntanya i de la Santíssima Trinitat de l'Espluga de Francolí.
- A l'església parroquial de Sant Pere Apòstol de Tarragona, administra el sagrament de la confirmació.

Diumenge 3

- A la Catedral, presideix la missa conventual en la Jornada de la Vida Consagrada.
- Al santuari de la Mare de Déu de Loreto, de la Parròquia de Sant Cosme i Sant Damià del Molnars (Tarragona), administra el sagrament de la confirmació.
- Assisteix a la representació d'Els Pastorets del Vendrell.

Dilluns 4

- Rep visites.
- A la casa de l'Arquebisbat, presideix una reunió amb els titulars i directores de les escoles religioses de Tarragona.

Dimarts 5

- A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 264 del Consell Episcopal.
- A la casa d'espiritualitat dels PP. Rogacionistes del santuari de Loreto, dina amb els

delegats de missions de les diòcesis catalanes.

- A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, administra el sagrament de la reconciliació.

Dimecres 6

- Rep visites, entre d'altres el Sr. Ignasi García Clavel, comissionat d'Afers Religiosos de l'Ajuntament de Barcelona.
- A la tarda, a la Catedral, amb motiu del XXV aniversari del Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral, celebra l'eucaristia pels difunts de l'entitat traspassats en aquests anys.

Dijous 7

- Rep visites.

Divendres 8

- Al monestir de Santa Clara de Reus, assisteix a l'acte d'elecció de la nova abadessa.
- A la tarda, a l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, celebra l'eucaristia d'inici de campanya de Mans Unides de Tarragona.

Dissabte 9

- Al santuari de la Mare de Déu del Tallat de Rocallaura assisteix a l'acte d'enterrament de les restes de Mn. Francesc Benet i Marimon i, a continuació, presideix la celebració de l'eucaristia.

Diumenge 10

- A l'església de Sant Joan Baptista de Baix a Mar, de la Parròquia de Sant Joan Baptista de Clarà, administra el sagrament de la confirmació.
- A la tarda, a la casa diocesana d'exercicis de la Selva del Camp, presideix l'eucaristia i el ritu del Primer Escrutini amb la 2a Comunitat Neocatecumenal de la Parròquia de Sant Pere de Tarragona.

Dilluns 11

- A Tiana, presideix la reunió n. 205 de la Conferència Episcopal Tarraconense, que queda suspesa a la tarda a rel de la notícia de la renúncia del papa Benet XVI al pontificat.

Dimarts 12

- Rep visites.
- A la tarda, a la sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret de Barcelona, assisteix a la presentació del llibre En Tarso ya no suenan las campanas, del periodista i fotògraf Arturo San Agustín.

Dimecres 13

- A la casa de l'Arquebisbat, ofereix una conferència de premsa amb motiu de la renúncia del sant pare Benet XVI a la seu apostòlica, que tindrà lloc el dia 28 de febrer a les vuit del vespre.
- Al Centre Tarraconense el Seminari, saluda els participants a la V trobada, organitzada pel Cercle d'Economia i l'Associació d'Empresaris Valencians (AVE).
- Al vespre, a la Catedral, celebra l'eucaristia amb imposició de la cendra. A més, aquesta celebració inaugura la visita pastoral als arxiprestats de Tarragona Centre i Perifèria.

Dijous 14

- A la Casa Canals de Tarragona, visita i beneeix la mostra pessebrista permanent de l'Associació Pessebrista de Tarragona.
- Viatja a Madrid en ocasió de la reunió mensual de la comissió de les beatificacions a la seu de la Conferència Episcopal Espanyola.

Divendres 15

- Rep visites.
- A l'església de Sant Agustí de Tarragona, assisteix a l'acte de presentació del cartell de la Setmana Santa 2013 i al III Festival de música de Setmana Santa, organitzats per l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa de Tarragona.

Dissabte 16

- A la casa de l'Arquebisbat, predica el recés de Quaresma als laics amb missió pastoral.
- Al barri de la Móra de Tarragona, participa en l'acte d'homenatge al P. Ernest Walravens, organitzat per l'Associació de veïns de La Móra-Tamarit.

Diumenge 17

- A la Catedral, celebra la missa conventual en la qual participen els membres de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes. A continuació dina amb ells a l'Hotel Palas de la Pineda.

Dilluns 18

- Al Seminari Pontifici de Tarragona, presideix el recés de Quaresma per a preveres i diaques.

De dimarts 19 a dimecres 20

- És a Santiago de Compostella, on pronuncia dues conferències.

Dijous 21

- Rep visites.
- A la tarda, a Barcelona, presideix la reunió mensual dels delegats d'ensenyament de les

diòcesis amb seu a Catalunya (SIERC).

- Al Seminari Interdiocesà de Barcelona, presideix l'eucaristia i comparteix el sopar amb l'equip rector i els seminaristes.

Divendres 22

- Al Seminari Menor, visita els preveres que fan exercicis espirituals, concelebra amb ells l'eucaristia i comparteix el dinar.
- Al vespre, a la capella del Santíssim de la Catedral, celebra l'eucaristia per als membres de l'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem en ocasió de la festa de la seva patrona, la Mare de Déu de Palestina.

Dissabte 23

- A la tarda, a la sala d'actes de l'Antiga Audiència, participa en la XXI edició de les Visions de la Setmana Santa, enguany dedicades a la Setmana Santa de Terol, organitzada per l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa de Tarragona i per la Germandat de Jesús de la Passió.

Diumenge 24

- A la sala August del Palau de Fires i Congressos de Tarragona, assisteix al concert solidari en benefici de l'Associació Provincial de Paràlisi Cerebral de Tarragona La Muntanyeta.

Dilluns 25

- Visita el Centre d'Ensenyaments Integrats de Tarragona (antiga Universitat Laboral).
- Rep visites.

Dimarts 26

- A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 265 del Consell Episcopal.
- A primera hora de la tarda marxa cap a Menorca, on, convidat per Mons. Salvador Giménez, al vespre pronuncia una conferència.

Dimecres 27

- Roman a Menorca, on pronuncia conferències als preveres i laics.

Dijous 28

- Viatja directament de Menorca a Madrid per a participar en les Jornades d'Ensenyament organitzades per la Conferència Episcopal Espanyola.

Secretaria general i Cancelleria

REUNIONS N. 264 I 265 DEL CONSELL EPISCOPAL

5 i 26 de febrer de 2013

Detalls de la celebració de beatificació de més de 500 màrtirs del segle XX: comitès que s'estan creant i tramitacions que s'estan fent.

Informació, el dia 5 de febrer, sobre el funcionament del Secretariat diocesà de laics amb missió pastoral, per part de la Sra. Rosa M. Sánchez Cornadó, directora del Secretariat:

- L'experiència a la diòcesi és de trenta anys. En aquest moment són vuit, tot dones: quatre al Baix Camp, dues al Baix Penedès, una al Priorat i una a l'Urgell-Garrigues. La tasca principal és fer costat als laics (en el nostre cas concret laiques) amb missió pastoral i procurar l'experiència de grup, i també l'acolliment i discerniment de noves persones.

- Anualment fan dos recessos i els exercicis espirituals, als quals hi són convidades les persones que tenen demanat el nomenament. També fan una trobada mensual, es reuneixen per pregar i anar fent el seguiment de totes les qüestions.

Informació, el dia 26 de febrer, sobre el funcionament de la Delegació diocesana per a l'apostolat del mar - Stella Maris, per part de Mn. Raimon Mateu i de la Casa, delegat diocesà:

- L'activitat s'orienta a tot el món mariner, però a Tarragona se centra principalment en els tripulants dels vaixells mercants, als quals s'atén en totes les seves necessitats humanes i espirituals, sense fer distincions de raça ni de religió. Les visites regulars, dutes a terme per persones voluntàries formen el gruix de l'activitat. Els diferents aspectes en què s'intervé van des de la defensa dels seus drets laborals fins a l'atenció en cas d'hospitalització o la recerca d'aliments en cas d'abandonament del vaixell i, en conseqüència, de la seva tripulació.

- En aquests moments la Delegació compta amb sis voluntaris d'acció directa i també amb la col·laboració de dues persones dedicades a visitar els mariners a la presó o a l'hospital si se'n dona el cas, a més d'un advocat expert en Dret Marítim i d'un treballador social.

- Durant l'any 2012 s'han visitat un total de 425 vaixells. Això vol dir que s'ha accedit a més de 1.800 mariners.

Altres temes del govern ordinari de l'Arquebisbat, preveres i parròquies.

CONVOCATÒRIA

a la 26a reunió del Consell del Presbiteri

Benvolgut,

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, convoca el Consell de Presbiteri per al proper dijous, 21 de març, a 2/4 d'11 del matí, a la sala gran del palau arquebisbal.

ORDRE DEL DIA

10:30 Pregària i salutació del Sr. Arquebisbe.

10:45 PRESENTACIÓ D'UNES RECOMANACIONS DAVANT LA PETICIÓ I LA CELEBRACIÓ DEL BAPTISME D'INFANTS O DELS NENS I NENES QUE ESTAN EN EDAT CATEQUÈTICA.

11:00 PONÈNCIA: CRISI ECONÒMICA I MORAL.

12:00 Descans.

12:30 SUGGERIMENTS, PROPOSTES, ORIENTACIONS DELS CONSELLERS SOBRE EL TEMA TRACTAT.

13:30 Precs i preguntes. Informacions.

14:00 Dinar.

Moderador: Mn. Joaquim Gras Minguella

Joan Miquel Bravo Alarcón, pvre.

Secretari

Tarragona, 5 de febrer de 2013

Benet XVI, Papa

DECLARACIÓ DE RENÚNCIA

al ministeri de Bisbe de Roma, successor de sant Pere, feta en el Consistori ordinari públic de 10 de febrer

[*Text original llatí*]

Fratres carissimi

Non solum propter tres canonizationes ad hoc Consistorium vos convocavi, sed etiam ut vobis decisionem magni momenti pro Ecclesiae vita communicem. Conscientia mea iterum atque iterum coram Deo explorata ad cognitionem certam perveni vires meas ingravescente aetate non iam aptas esse ad munus Petrinum aequè administrandum. Bene conscius sum hoc munus secundum suam essentiam spiritualem non solum agendo et loquendo exsequi debere, sed non minus patiendo et orando. Attamen in mundo nostri temporis rapidis mutationibus subiecto et quaestionibus magni ponderis pro vita fidei perturbato ad navem Sancti Petri gubernandam et ad annuntiandum Evangelium etiam vigor quidam corporis et animae necessarius est, qui ultimis mensibus in me modo tali minuitur, ut incapacitatem meam ad ministerium mihi commissum bene administrandum agnoscere debeam. Quapropter bene conscius ponderis huius actus plena libertate declaro me ministerio Episcopi Romae, Successoris Sancti Petri, mihi per manus Cardinalium die 19 aprilis MMV commisso renuntiare ita ut a die 28 februarii MMXIII, hora 20, sedes Romae, sedes Sancti Petri vacet et Conclave ad eligendum novum Summum Pontificem ab his quibus competit convocandum esse.

Fratres carissimi, ex toto corde gratias ago vobis pro omni amore et labore, quo mecum pondus ministerii mei portastis et veniam peto pro omnibus defectibus meis. Nunc autem Sanctam Dei Ecclesiam curae Summi eius Pastoris, Domini nostri Iesu Christi confidimus sanctamque eius Matrem Mariam imploramus, ut patribus Cardinalibus in eligendo novo Summo Pontifice materna sua bonitate assistat. Quod ad me attinet etiam in futuro vita orationi dedicata Sanctae Ecclesiae Dei toto ex corde servire velim.

Ex Aedibus Vaticanis, die 10 mensis februarii MMXIII

Benedictus pp XVI

[i la seva traducció]

Estimadíssims germans,

Us he convocat en aquest Consistori no sols per a les tres causes de canonització, sinó també per a comunicar-vos una decisió de gran importància per a la vida de l'Església. Després d'haver examinat davant Déu reiteradament la meua consciència, he arribat a la certesa que, per l'edat avançada, ja no tinc forces per a exercir de manera adequada el ministeri petrí. Sóc molt conscient que aquest ministeri, per la naturalesa espiritual que té, ha de ser portat a terme no únicament amb obres i paraules, sinó també, i no en menor grau, patint i pregant. Malgrat això, el món d'avui, subjecte a ràpides transformacions i sacsejat per qüestions de gran relleu per a la vida de la fe, per a governar la barca de sant Pere i anunciar l'Evangelí necessita també el vigor tant del cos com de l'esperit, vigor que, en els darrers mesos, ha disminuït en mi de tal manera que he de reconèixer la meua incapacitat per a exercir bé el ministeri que em va ser encomanat. Per això, essent molt conscient de la seriositat d'aquest acte, amb plena llibertat, declaro que renuncio al ministeri de bisbe de Roma, successor de sant Pere, que em va ser confiat per mitjà dels Cardenals el 19 d'abril de 2005, de manera que, des del 28 de febrer de 2013, a les 20.00 hores, la seu de Roma, seu de sant Pere, quedarà vacant i haurà de ser convocat, per part de qui té competències per a fer-ho, el conclave per a l'elecció del nou summe pontífex.

Estimadíssims germans, us dono les gràcies de cor per tot l'amor i el treball amb què heu portat al meu costat el pes del meu ministeri, i demano perdó per tots els meus defectes. Ara confiem l'Església a la cura del seu Summe Pastor, nostre Senyor Jesucrist, i supliquem a Maria, la seva santa Mare, que assisteixi amb la seva bondat maternal els pares cardenals en elegir el nou Summe Pontífex. Pel que fa a mi, també en el futur, voldria servir de tot cor la santa Església de Déu amb una vida dedicada a la pregària.

Vaticà, 10 de febrer de 2013

HOMILIA

del dimecres de Cendra a la Basílica Vaticana, 13 de febrer de 2013

Venerats germans; benvolguts germans i germanes,

Avui, Dimecres de Cendra, comencem un nou camí quaresmal, un camí que dura quaranta dies i que ens condueix al goig de la Pasqua del Senyor, a la victòria de la vida sobre la

mort. Seguint l'antiquíssima tradició romana de les estacions quaresmals, ens hem reunit per a la celebració de l'eucaristia. Aquesta tradició estableix que la primera estació tingui lloc a la basílica de Santa Sabina, al turó de l'Aventí. Les circumstàncies han aconsellat que ens reunim a la Basílica Vaticana. Som un gran nombre entorn de la tomba de l'apòstol Pere, per demanar-li també la intercessió per al camí de l'Església en aquest moment particular, renovant la nostra fe en el Pastor suprem, Crist, el Senyor. Per a mi, és una ocasió propícia per a donar les gràcies a tots, especialment als fidels de la diòcesi de Roma, en disposar-me a concloure el ministeri petrí, i per a demanar un record particular en la pregària.

Les lectures que han estat proclamades ens ofereixen alguns punts que, amb la gràcia de Déu, estem cridats a convertir-los en actituds i comportaments concrets en aquesta Quaresma. L'Església ens proposa novament, en primer lloc, la crida vehement que el profeta Joel dirigeix al poble d'Israel: «Diu l'oracle del Senyor: "Ara convertiu-vos a mi amb tot el vostre cor; dejeuneu, ploreu, poseu-vos de dol!"» (2,12). Cal subratllar l'expressió «amb tot el vostre cor», que significa des del centre dels nostres pensaments i sentiments, des de l'arrel de les nostres decisions, eleccions i accions, amb un gest de llibertat total i radical. Però, és possible aquest retorn a Déu? Sí, perquè hi ha una força que no resideix en el nostre cor, sinó que brolla del mateix cor de Déu. És la força de la seva misericòrdia. Continua el profeta: «Convertiu-vos al Senyor, el vostre Déu; ell és benigne i entranyable, lent per al càstig, ric en l'amor, i es desdiiu de fer mal» (v. 13). El retorn al Senyor és possible per la «gràcia», perquè és obra de Déu i fruit de la fe que posem en la seva misericòrdia. Aquest retorn a Déu només arriba a ser una realitat concreta en la nostra vida quan la gràcia del Senyor penetra en el nostre interior i el remou donant-nos la força d'«esquinçar el cor». Un cop més, el profeta ens transmet de part de Déu aquestes paraules: «Esquinceu-vos el cor, i no els vestits!» (v. 13). En efecte, també avui molts estan disposats a «esquinçar-se els vestits» davant escàndols i injustícies, comeses naturalment per altres, però pocs semblen disposats a obrar sobre el seu cor, sobre la seva consciència i intencions, deixant que el Senyor transformi, renovi i converteixi. Aquell «convertiu-vos a mi amb tot el vostre cor», és a més una crida que no sols es dirigeix a l'individu, sinó també a la comunitat. Hem escoltat en la primera lectura: «Toqueu el corn a Sió, proclameu un dejuni, [...] convoqueu un aplec, reuniu el poble, que no hi faltin ni els vells ni els infants de llet, que els esposos surtin de l'alcova i de la cambra» (v. 15-16). La dimensió comunitària és un element essencial en la fe i en la vida cristiana. Crist ha vingut «per reunir els fills de Déu dispersos» (Jn 11,52). El «nosaltres» de l'Església és la comunitat en la qual Jesús ens reuneix (cf. Jn 12,32): la fe és necessàriament eclesial. I això és important recordar-ho i viure-ho en aquest temps de Quaresma: que cadascú sigui conscient que el camí penitencial no s'afronta en solitari, sinó al costat de tants germans i germanes, en l'Església.

El profeta, per l'últim, s'atura en la pregària dels sacerdots, els quals, amb els ulls plens de llàgrimes, es dirigeixen a Déu dient: «Senyor, perdoneu el vostre poble, no abandoneu la vostra heretat a l'escarni i a les burles dels altres pobles. Que no hagin de dir entre ells: On és el seu Déu?» (v.17). Aquesta pregària ens fa reflexionar sobre la importància del testimoniatge de fe i vida cristiana de cadascun de nosaltres i de les nostres comunitats per mostrar el rostre de l'Església, i com a vegades aquest rostre és desfigurat. Penso, en particular, en les culpes contra la unitat de l'Església, en les divisions en el cos eclesial. Viure la Quaresma en una comunió eclesial més intensa i evident, superant individualismes i rivalitats, és un signe humil i preciós per als qui estan lluny de la fe o hi són indiferents.

«Ara és l'hora favorable, ara és dia de la salvació» (2Co 6,2). Les paraules de l'apòstol Pau als cristians de Corint ressonen també per a nosaltres amb una urgència que no admet abandons ni apaties. El terme ara, que es repeteix diverses vegades, ens indica que no es pot malgastar

aquest moment que se'ns ofereix com una ocasió única i irrepetible. I la mirada de l'Apòstol se centra sobre la forma amb què Crist ha volgut caracteritzar la seva existència com un compartir, assumint tot el que és humà fins al punt de carregar amb el pecat dels homes. La frase de sant Pau és molt forta: «Déu va tractar com a pecador aquell que no havia experimentat el pecat, perquè en ell nosaltres poguéssim ser justos segons la justícia de Déu» (2Co 5,21). Jesús, l'innocent, el Sant, «que no havia experimentat el pecat», va carregar amb el pes del pecat compartint amb la humanitat la conseqüència de la mort, i d'una mort de creu. La reconciliació que se'ns ofereix ha tingut un altíssim preu, el de la creu aixecada al Gòlgota, on va ser penjat el Fill de Déu fet home. En aquest descens de Déu al sofriment humà i a l'abisme del mal es troba l'arrel de la nostra justificació. El «retornar a Déu amb tot el cor» del nostre camí quaresmal passa a través de la creu, del seguiment de Crist pel camí que condueix al Calvari, al do total d'ell mateix. És un camí pel qual cada dia aprenem a sortir cada cop més del nostre egoisme i de la nostra foscor, per acollir Déu que obre i transforma el cor. I sant Pau ens recorda que l'anunci de la Creu ressona gràcies a la predicació de la Paraula, de la qual l'Apòstol mateix és ambaixador; una crida perquè aquest camí quaresmal es caracteritzi per una escolta més atenta i assídua de la paraula de Déu, llum que illumina els nostres passos.

En el text de l'Evangeli de Mateu, que pertany a l'anomenat Sermó de la Muntanya, Jesús es refereix a tres pràctiques fonamentals previstes per la llei mosaica: l'almoïna, la pregària i el dejuni; són també indicacions tradicionals en el camí quaresmal per a respondre a la invitació de «retornar a Déu amb tot el cor». Però el que Jesús subratlla és que el que caracteritza l'autenticitat de qualsevol gest religiós és la qualitat i la veritat de la relació amb Déu. Per això denuncia la hipocresia religiosa, el comportament que vol aparentar, les actituds que cerquen l'aplaudiment i l'aprovació. El deixeble vertader no se serveix a ell mateix o al «públic», sinó al seu Senyor, en la senzillesa i en la generositat: «I el teu Pare, que veu tot el que és secret, t'ho recompensarà» (Mt 6,4.6.18). El nostre testimoniatge, doncs, serà més eficaç com menys cerquem la nostra glòria i siguem conscients que la recompensa del just és Déu mateix, estar units a ell, aquí baix, en el camí de la fe, i al final de la vida, en la pau i la llum de l'encontre cara a cara amb ell per sempre (cf. 1Co 13,12).

Estimats germans i germanes, iniciem confiats i alegres l'itinerari quaresmal. Escoltem amb atenció la invitació a la conversió, a «retornar a Déu amb tot el cor», acollint la seva gràcia que ens fa homes nous, amb aquella novetat sorprenent que és participació en la vida mateixa de Jesús. Que cap de nosaltres no sigui sord a aquesta crida, que ens ve també del ritu auster, tan simple i al mateix temps tan suggeridor, de la imposició de la cendra que d'aquí a un moment farem. Que ens acompanyi en aquest temps la Mare de Déu, Mare de l'Església i model de tot autèntic deixeble del Senyor. Amén.

MISSATGE

per a la XLVII Jornada mundial de les Comunicacions socials, a celebrar el diumenge 12 de maig de 2013

«Xarxes socials: portals de veritat i de fe; nous espais per a l'evangelització»

Benvolguts germans i germanes, davant la proximitat de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials de 2013, vull proposar-vos algunes reflexions

sobre una realitat cada cop més important, i que té a veure amb la manera com les persones es comuniquen avui entre elles. Voldria detenir-me a considerar el desenvolupament de les xarxes socials digitals, que estan contribuint a fer que sorgeixi una nova «àgora», una plaça pública i oberta en la qual les persones comparteixen idees, informacions, opinions, i on, a més, neixen noves relacions i formes de comunitat.

Aquests espais, quan es valoren bé i de manera equilibrada, afavoreixen formes de diàleg i de debat que, portades a terme amb respecte, salvaguarda de la intimitat, responsabilitat i interès per la veritat, poden reforçar els llaços d'unitat entre les persones i promoure eficaçment l'harmonia de la família humana. L'intercanvi d'informació pot convertir-se en comunicació vertadera, els contactes poden transformar-se en amistat, les connexions poden facilitar la comunió. Si les xarxes socials estan cridades a actualitzar aquesta gran potencialitat, les persones que participen en elles han d'esforçar-se a ser autèntiques, perquè en aquests espais no es comparteixen només idees i informacions, sinó que, en última instància, són elles mateixes l'objecte de la comunicació.

El desenvolupament de les xarxes socials requereix un compromís: les persones se senten implicades quan han de construir relacions i trobar amigats, quan cerquen respostes a les seves preguntes, o es diverteixen, però també quan se senten estimulades intel·lectualment i comparteixen competències i coneixements. Les xarxes es converteixen així, cada cop més, en part del teixit de la societat, pel fet que uneixen les persones en virtut d'aquestes necessitats fonamentals. Les xarxes socials s'alimenten, per tant, d'aspiracions arrelades en el cor de l'home.

La cultura de les xarxes socials i els canvis en les formes i els estils de la comunicació suposen tot un desafiament per als qui volen parlar de veritat i de valors. Sovint, com passa també amb altres mitjans de comunicació social, el significat i l'eficàcia de les diferents formes d'expressió semblen determinats més per la seva popularitat que per la seva importància i validesa intrínseques. La popularitat, per la seva part, depèn sovint més de la fama o d'estratègies persuasives que de la lògica de l'argumentació. A vegades, la veu discreta de la raó es veu sufocada pel soroll de tanta informació i no aconsegueix despertar l'atenció, que es reserva en canvi als qui s'expressen de manera més persuasiva. Els mitjans de comunicació social necessiten, per tant, del compromís de tots aquells que són conscients del valor del diàleg, del debat raonat, de l'argumentació lògica; de persones que intenten cultivar formes de discurs i d'expressió que apellen a les aspiracions més nobles de qui està implicat en el procés comunicatiu. El diàleg i el debat poden florir i créixer així mateix quan es conversa i es pren seriosament allò que diuen aquells que sostenen idees diferents de les nostres. «Tenint en compte la diver-

sitat cultural, cal aconseguir que les persones no sols acceptin l'existència de la cultura de l'altre, sinó que aspirin també a enriquir-se'n i a oferir-li el que es té de bo, de vertader i de bell» (Discurs per a l'Encontre amb el món de la cultura, Belém, Lisboa, 12 de maig de 2010).

Les xarxes socials han d'afrontar el desafiament de ser veritablement inclusives: d'aquesta manera es beneficiaran de la participació plena dels creients que volen compartir el missatge de Jesús i els valors de la dignitat humana que promouen els seus ensenyaments. En efecte, els creients adverteixen de manera cada vegada més clara que si la Bona Notícia no es dona a conèixer també en l'ambient digital podria quedar fora de l'àmbit de l'experiència de moltes persones per a les quals aquest espai existencial és important. L'ambient digital no és un món paral·lel o purament virtual, sinó que forma part de la realitat quotidiana de molts, especialment dels més joves. Les xarxes socials són el fruit de la interacció humana, però també donen nova forma a les dinàmiques de la comunicació que crea relacions; per tant, una comprensió atenta d'aquest ambient és el prerequisit per a una presència significativa dins seu.

La capacitat d'utilitzar els nous llenguatges és necessària no tant per a estar a l'altura dels temps, sinó precisament per a permetre que la infinita riquesa de l'Evangeli trobi formes d'expressió que puguin aconseguir les ments i els cors de tots. En l'ambient digital, la paraula escrita es troba sovint acompanyada d'imatges i sons. Una comunicació eficaç, com les paràboles de Jesús, ha d'estimular la imaginació i la sensibilitat afectiva d'aquells als quals volem invitar a un encontre amb el misteri de l'amor de Déu. Per altra banda, sabem que la tradició cristiana ha estat sempre rica en signes i símbols: penso, per exemple, en la creu, les icones, el pessebre, les imatges de la Mare de Déu, els vitralls i les pintures de les esglésies. Una part substancial del patrimoni artístic de la humanitat ha estat realitzada per artistes i músics que han intentat expressar les veritats de la fe.

En les xarxes socials es posa de manifest l'autenticitat dels creients quan comparteixen la font profunda de la seva esperança i de la seva alegria: la fe en el Déu ric en misericòrdia i amor, revelat en Jesucrist. Aquest compartir consisteix no sols en l'expressió explícita de la fe, sinó també en el testimoniatge, és a dir, «en la manera de comunicar preferències, opcions i judicis que siguin profundament concordes amb l'evangeli, fins i tot quan no se'n parli explícitament» (Missatge per a la Jornada mundial de les comunicacions socials 2011). Una forma especialment significativa de donar testimoniatge és la voluntat de donar-se als altres mitjançant la disponibilitat per a respondre pacientment i amb respecte a les seves preguntes i els seus dubtes en el camí de recerca de la veritat i del sentit de l'existència humana. La presència en les xarxes socials del diàleg sobre la fe i el

fet de creure confirma la rellevància de la religió en el debat públic i social.

Per als qui han acollit amb cor obert el do de la fe, la resposta radical a les preguntes de l'home sobre l'amor, la veritat i el significat de la vida —que estan presents en les xarxes socials— es troba en la persona de Jesucrist. És natural que qui té fe vulgui compartir-la, amb respecte i sensibilitat, amb les persones que troba en l'ambient digital. Però, en definitiva, els bons fruits que el fet de compartir l'Evangelí pot donar, es deuen més a la capacitat de la paraula de Déu de tocar els cors, que a cap esforç nostre. La confiança en el poder de l'acció de Déu ha de ser superior a la seguretat que dipositem en l'ús dels mitjans humans. També en l'ambient digital, en què amb facilitat s'alcen veus amb tons massa forts i conflictius, i on a vegades es corre el risc que prevalgui el sensacionalisme, estem cridats a un discerniment atent. I recordem, pel que fa a aquest tema, que Elies va reconèixer la veu de Déu no en el vent fort i impetuós, ni en el terratrèmol o en el foc, sinó en el «murmuri d'un ventijol suau» (cf. 1Re 19,11-12). Confiem que els desitjos fonamentals de l'home d'estimar i ser estimat, de trobar significat i veritat —que Déu mateix ha posat en el cor de l'ésser humà— facin que els homes i dones del nostre temps estiguin sempre oberts al que el beat cardenal Newman anomenava la «llum amable» de la fe.

Les xarxes socials, a més d'instrument d'evangelització, poden ser un factor de desenvolupament humà. Per exemple, en alguns contextos geogràfics i culturals en què els cristians se senten aïllats, les xarxes socials permeten enfortir el sentit de la seva unitat efectiva amb la comunitat universal dels creients. Les xarxes ofereixen la possibilitat de compartir fàcilment els recursos espirituals i litúrgics, i fan que les persones puguin resar amb un sentit renovat de proximitat amb els qui professen la seva mateixa fe. La implicació autèntica i interactiva amb les qüestions i els dubtes dels qui estan lluny de la fe ens ha de fer sentir la necessitat d'alimentar amb la pregària i la reflexió la nostra fe en la presència de Déu, i també la nostra caritat activa: «Si jo parlés els llenguatges dels homes i dels àngels però no estimés, seria com una esquila sorollosa o un címbal estrident» (1Co 13,1).

Hi ha xarxes socials que, en l'ambient digital, ofereixen a l'home d'avui ocasions per a pregar, meditar i compartir la paraula de Déu. Però aquestes xarxes també poden obrir les portes a altres dimensions de la fe. De fet, moltes persones estan descobrint, precisament gràcies a un contacte que va començar a la xarxa, la importància de l'encontre directe, de l'experiència de comunitat o també de pelegrinatge, elements que són importants en el camí de fe. Per a intentar fer present l'Evangelí en l'ambient digital, podem invitar les persones a viure encontres de pregària o celebracions litúrgiques en llocs concrets com esglésies o capelles. Hi

ha d'haver coherència i unitat en l'expressió de la nostra fe i en el nostre testimoniatge de l'Evangelí dins la realitat en què estem cridats a viure, tant si es tracta de la realitat física com de la digital. Davant els altres, estem cridats a donar a conèixer l'amor de Déu, fins als confins més remots de la terra.

Prego perquè l'Esperit de Déu us acompanyi i us illumini sempre, i al mateix temps us beneïxo de cor perquè pugueu ser veritablement missatgers i testimonis de l'Evangelí. «Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangelí a tota la creació» (Mc 16,15).

Benet XVI, papa

Vaticà, 24 de gener de 2013, festa de Sant Francesc de Sales

LECTIO DIVINA

durant la visita al Seminari major de Roma el 8 de febrer de 2013

Eminència, estimats germans en l'episcopat i en el sacerdocí, estimats amics,

Cada any és per a mi una gran joia estar aquí amb vosaltres, veure tants joves que caminen vers el sacerdocí, que estan atents a la veu del Senyor, volen seguir aquesta veu i cerquen el camí per servir el Senyor en aquest nostre temps.

Hem escoltat tres versets de la *Primera Carta de sant Pere* (cf. 1,3-5). Abans d'entrar en aquest text, em sembla important precisament estar atents al fet que és Pere que parla. Les dues primeres paraules de la Carta són "*Petrus apostolus*" (cf. v. 1): ell parla, i parla a les Esglésies d'Àsia i anomena els fidels "elegits i estrangers dispersats" (*ibidem*). Reflexionem una mica sobre això. Pere parla, i parla –com se sent al final de la Carta– des de Roma, que ha anomenat "Babilònia" (cf. 5,13). Pere parla: com una primera encíclica, amb la qual el primer apòstol, vicari de Crist, parla a l'Església de tots els temps.

Pere, troba el perdó i la renovació de la seva missió

Pere, apòstol. Parla, doncs, aquell que ha trobat en Crist Jesús el Messies de Déu, que ha parlat el primer en nom de l'Església futura: "Tu ets el Crist, el Fill de Déu viu" (cf. Mt 16,16). Parla aquell que ens ha introduït en aquesta fe. Parla aquell al qual el Senyor ha dit: "Et transmeto les claus del regne del cel" (cf. Mt 16,19), al qual ha confiat el seu ramat després de la Resurrecció, dient-li tres vegades: "Pastura el meu ramat, pastura les meves ovelles" (cf. Jn 21,15-17). Parla també l'home que ha caigut, que ha negat Jesús i que ha tingut la gràcia de veure la mirada de Jesús, de ser tocat en el seu cor i d'haver trobat el perdó i una renovació de la seva missió. Però és sobretot important que aquest home, ple de passió, de desig de Déu, de desig del regne de Déu, del Messies, que aquest home que ha trobat Jesús, el Senyor i el Messies, és també l'home que ha pecat, que ha caigut, i tanmateix s'ha mantingut sota l'esguard del Senyor i així continua essent responsable per a l'Església de Déu, continua essent encarregat per Crist, continua portador del seu amor.

Parla Pere l'apòstol, però els exegetes ens diuen: no és possible que aquesta Carta sigui de

Pere, perquè el grec és tan bo que no pot ser el grec d'un pescador del Llac de Galilea. I no sols el llenguatge, l'estructura de la llengua és òptima, sinó també el pensament és ja força madur, ja hi ha fórmules concretes en les quals es condensa la fe i la reflexió de l'Església. Ells, doncs, diuen: és ja un estat de desenvolupament que no pot ser el de Pere. Com hi responem? Hi ha dues posicions importants: primera, Pere mateix –és a dir, la Carta– ens dóna una clau perquè al final de l'escrit diu: “Us escric per mitjà de Silvà –*dia* Silvà”. Aquest per mitjà de [*dia*] pot significar diverses coses: pot significar que ell [Silà] transporta, transmet; pot voler dir que ell ha ajudat en la redacció; pot dir que ell era realment l'escriptor pràctic. En tot cas, podem concloure que la Carta mateixa ens indica que Pere no ha estat sol a escriure aquesta Carta, sinó que expressa la fe d'una Església que ja està en camí de fe, en una fe cada vegada més madura. No escriu sol, com a individu isolat, escriu amb l'ajut de l'Església, de les persones que ajuden a aprofundir la fe, a entrar en la profunditat del seu pensament, de la seva racionalitat, de la seva profunditat. I això és molt important: no parla Pere com a individu, parla *ex persona Ecclesiae*, parla com a home de l'Església, certament com a persona, amb la seva responsabilitat personal, però també com a persona que parla en nom de l'Església: no sols idees privades, no com un geni del segle XIX que volia expressar només idees personals, originals, que ningú no havia pogut dir abans. No. No parla com un geni individualista, sinó que parla precisament en la comunió de l'Església. A l'Apocalipsi, en la visió inicial de Crist es diu que la veu de Crist és la veu de moltes aigües (cf. *Ap* 1,15). Això vol dir: la veu de Crist reuneix totes les aigües del món, porta en ella totes les aigües vives que donen vida al món; és Persona, però precisament aquesta és la grandesa del Senyor, que porta en ell tot el riu de l'Antic Testament, o millor, de la saviesa dels pobles. I tot el que es diu aquí sobre el Senyor val, d'una altra manera, també per a l'apòstol, que no vol dir una paraula només seva, sinó que porta en ell realment les aigües de la fe, les aigües de tota l'Església, i justament així dóna fertilitat, dóna fecunditat i precisament així és un testimoni personal que s'obre al Senyor, i així esdevé obert i ample. Per tant, això és important.

Les diversitats de temperament i d'estils presents en l'Església

Després, em sembla també important que en aquesta conclusió de la Carta siguin esmentats Silvà i Marc, dues persones que pertanyen també a les amistats de sant Pau. D'aquesta manera els mons de sant Pere i de sant Pau van plegats: no és una teologia exclusivament petrina contra una teologia paulina, sinó que és una teologia de l'Església, de la fe de l'Església, en la qual hi ha diversitats –certament– de temperament, de pensament, d'estils en el parlar entre Pau i Pere. És bo que existeixin també avui aquestes diversitats de carismes, de temperaments, però que no es contradueixen i s'uneixen en la fe comuna.

Voldria dir encara una cosa: sant Pere escriu des de Roma. És important: aquí tenim ja el bisbe de Roma, tenim l'inici de la successió, tenim ja l'inici del primat concret col·locat a Roma, no sols donat pel Senyor, sinó col·locat aquí, en aquesta ciutat, en aquesta capital del món. Com va venir Pere a Roma? Aquesta és una pregunta seriosa. Els *Fets dels Apòstols* ens contenen que, després de la seva fugida de la presó d'Herodes, va anar en un altre lloc (cf. 12,17) –*eis eteron topon*–, no se sap en quin altre lloc; alguns diuen Antioquia, alguns diuen Roma. En tot cas, en aquest capítol es diu que, abans de fugir, confià l'Església judeocristiana, l'Església de Jerusalem, a Jaume i, confiant-la a Jaume, tanmateix continua essent primat de l'Església universal, de l'Església dels pagans, però també de l'Església judeocristiana. I aquí a Roma va trobar una gran comunitat judeocristiana. Els liturgistes ens diuen que en el Cànon romà hi ha restes d'un llenguatge típicament judeocristià; així veiem que a Roma es troben ambdues parts de l'Església: la judeocristiana i la paganocristiana, unides, expressió de l'Església universal. I per a Pere certament el pas de Jeru-

salem a Roma és el pas a la universalitat de l'Església, el pas a l'Església dels pagans i de tots els temps, a l'Església també sempre dels jueus.

El martiri

I penso que, anant cap a Roma, sant Pere no sols pensava en aquest pas: Jerusalem/Roma, Església judeocristiana/Església universal. Certament es recordava també de les últimes paraules que Jesús li havia dirigit a ell, relatades per sant Joan: “Al final, aniràs a on no voldràs anar. Et lligaran i estendran les teves mans” (cf. *Jn* 21,18). És una profecia de la crucifixió. Els filòlegs ens mostren que aquest “estendre les mans” és una expressió precisa, tècnica per designar la crucifixió. Sant Pere sabia que la seva fi seria el martiri, seria la creu. En conseqüència, en anar cap a Roma va anar certament també al martiri: a Babilònia l’esperava el martiri. Vol dir llavors que el primat té aquest contingut d’universalitat, però també un contingut martiro lògic. Des del començament Roma és també lloc del martiri. Anant a Roma, Pere accepta novament aquestes paraules del Senyor: va cap a la Creu, i ens invita que també nosaltres acceptem l’aspecte martiro lògic del cristianisme, el qual pot tenir formes molt diverses. I la creu pot tenir formes molt diverses, però ningú no pot ser cristià sense seguir el Crucificat, sense acceptar també el moment martiro lògic.

Els cristians, elegits

Després d’aquestes paraules sobre el remitent, una breu paraula també sobre les persones per a les quals fou escrit. Ja he dit que sant Pere defineix els destinataris amb les paraules “*eklektois parepidemois*”, “als elegits que són estrangers dispersos” (cf. *1Pe* 1,1). Tenim novament aquesta paradoxa de glòria i creu: elegits i estrangers. *Elegits*: aquest era el títol de glòria d’Israel. Nosaltres som els elegits, Déu ha elegit aquest petit poble no perquè siguem grans –diu el *Deuteronomi*– sinó perquè Ell ens estima (cf. 7,7-8). Som *elegits*: això sant Pere ho trasllada molts cops a tots els batejats, i el contingut propi dels primers capítols de la seva Primera Carta és que els batejats participen dels privilegis d’Israel, són el nou Israel. *Elegits*: em sembla que val la pena de reflexionar sobre aquesta paraula. Som *elegits*. Déu ens ha conegut des de sempre, abans del nostre naixement, de la nostra concepció; Déu m’ha volgut com a cristià, com a catòlic, m’ha volgut com a sacerdot. Déu ha pensat en mi, m’ha cercat entre milions, entre molts, m’ha vist i m’ha elegit, no pels meus mèrits que no existien, sinó per la seva bondat; ha volgut que jo sigui portador de la seva elecció, que és també sempre missió, sobretot missió, i responsabilitat per als altres. *Elegits*: hem d’estar sempre agraïts i contents per aquest fet. Déu ha pensat en mi, m’ha elegit com a catòlic, com a portador del seu Evangeli, com a sacerdot. Em sembla que val la pena de reflexionar diverses vegades sobre això, i entrar de nou en aquest fet de la seva elecció; m’ha elegit, m’ha volgut; ara jo responc.

Potser avui estem temptats de dir: no volem estar alegres per haver estat elegits, perquè això seria triomfalisme. Triomfalisme seria si penséssim que Déu m’ha triat perquè sóc tan gran. Això seria realment un triomfalisme erroni. Però estar contents perquè Déu m’ha estimat no és triomfalisme sinó gratitud, i penso que hem de tornar a aprendre aquesta alegria: Déu ha volgut que hagi nascut així, en una família catòlica, que hagi conegut des del començament Jesús. Quin do ser volgut per Déu, de manera que he pogut conèixer el seu rostre, que he pogut conèixer Jesucrist, el rostre humà de Déu, la història humana de Déu en aquest món! Estar contents perquè m’ha elegit per ser catòlic, per ser en aquesta seva Església, en la qual *subsistit Ecclesia unica*; hem d’estar contents perquè Déu m’ha donat aquesta gràcia, aquesta bellesa de conèixer la plenitud de la veritat de Déu, la joia del seu amor.

Elegits: una paraula de privilegi i d'humilitat alhora. Però "elegits" –com deia– està acompanyada de la paraula "*parapidemois*", pelegrins, estrangers. Com a cristians som pelegrins i som estrangers: veiem que avui en el món els cristians són el grup més perseguit perquè és inconforme, perquè és un estímul, perquè està contra les tendències de l'egoisme, del materialisme, de totes aquestes coses.

Elegits i estrangers

Certament, els cristians són no sols estrangers; som també nacions cristianes, estem orgullosos d'haver contribuït a la formació de la cultura; hi ha un sa patriotisme, una sana joia de pertànyer a una nació que té una gran història de cultura, de fe. Però, tanmateix, com a cristians, som sempre també estrangers –el destí d'Abraham, descrit en la *Carta als Hebreus*. Som, com a cristians, precisament avui, també sempre estrangers. Als llocs de treball els cristians són una minoria, es troben en una situació estranya; sorprèn que avui algú pugui encara creure i viure d'aquesta manera. Això pertany també a la nostra vida: és la forma d'estar amb Crist crucificat; aquest ser estrangers, no vivint segons el món en el qual viuen tots, sinó vivint –o almenys buscant de viure– segons la seva Paraula, en una forma molt diferent del que diuen tots. Precisament això és característic per als cristians. Tots diuen: "Però tots ho fan així, per què no jo?". No, jo no, perquè vull viure segons la voluntat de Déu. Sant Agustí una vegada va dir: "Els cristians són els que no tenen les arrels cap avall com els arbres, sinó que tenen les arrels cap amunt i viuen aquesta gravitació, no en la gravitació natural cap a baix". Preguem al Senyor perquè ens ajudi a acceptar aquesta missió de viure en un cert sentit com a pelegrins, com a minoria; de viure com a estrangers i no obstant això ser responsables pels altres i, precisament així, enfortint el bé en el nostre món.

En una nova família

Arribem finalment als tres versets d'avui. Voldria subratllar, o diguem interpretar una mica, en tant que pugui, tres paraules: la paraula *regenerats*, la paraula *herència* i la paraula *guardats per la fe*. *Regenerats* –*anaghennesas*, diu el text grec– vol dir: ser cristià no és simplement una decisió de la meua voluntat, una idea meua; jo veig que és un grup que m'agrada, em faig membre d'aquest grup per fer quelcom, comparteixo els seus objectius, etc. No: ser cristià no és entrar en un grup per fer quelcom, no és un acte només de la meua voluntat, no primordialment de la meua voluntat, de la meua raó: és un acte de Déu. *Regenerat* no concerneix només l'esfera de la voluntat, del pensar, sinó l'esfera de l'ésser. He estat regenerat: això vol dir que esdevenir cristià és sobretot passiu; jo no puc fer-me cristià, sinó que sóc regenerat, sóc recreat pel Senyor en la profunditat del meu ésser. I jo entro en aquest procés de renéixer, em deixo transformar, renovar, regenerar. Això em sembla molt important: com a cristià no em faig només una idea meua que comparteixo amb alguns altres, i si ja no m'agraden puc sortir. No: concerneix precisament la profunditat de l'ésser, és a dir, l'esdevenir cristià comença amb una acció de Déu, sobretot una acció seva, i jo em deixo formar i transformar.

Em sembla que és matèria de reflexió, precisament en un any en què reflexionem sobre els sacraments de la iniciació cristiana, meditar això: aquest passiu i actiu profund de l'ésser regenerat, de l'esdevenir de tota una vida cristiana, del deixar-me transformar per la seva Paraula, per la comunió de l'Església, per la vida de l'Església, pels senyals amb els quals el Senyor treballa en mi, treballa amb mi i per a mi. I renéixer, ser regenerats, indica també que entro així en una nova família: Déu, el meu Pare, l'Església, la meua Mare, els altres cristians, els meus germans i germanes. Ser regenerats, deixar-se regenerar implica, doncs, també aquest deixar-se volgutament inserir en aquesta família, viure per a Déu Pare i per Déu Pare, viure de la comunió amb Crist el seu Fill, que

em regenera per la seva resurrecció, com diu la Carta (cf. *1Pe* 1,3), viure amb l'Església deixant-me formar per l'Església en tants sentits, en tants camins, i estar obert als meus germans, reconèixer en els altres realment els meus germans, que amb mi són regenerats, transformats, renovats; l'un porta responsabilitat per a l'altre. Una responsabilitat, doncs, del baptisme que és un procés de tota una vida.

Segona paraula: *herència*. És una paraula molt important en l'Antic Testament, allí on es diu a Abraham que la seva descendència serà hereva de la terra, la qual cosa ha estat sempre l'herència per als seus: vosaltres tindreu la terra, vosaltres sereu hereus de la terra. En el Nou Testament, aquesta paraula esdevé paraula per a nosaltres: nosaltres som *hereus*, no d'un determinat país, sinó de la terra de Déu, del futur de Déu. Herència és una cosa del futur, i així aquesta paraula diu més que res que com a cristians tenim el futur: el futur és nostre, el futur és de Déu. D'aquesta manera, essent cristians, sabem que el futur és nostre i que l'arbre de l'Església no és un arbre que mor, sinó l'arbre que creix sempre novament. En conseqüència, tenim motius per no deixar-nos impressionar –com va dir el papa Joan– pels profetes de desventures que diuen: l'Església és un arbre sorgit del gra de mostassa, crescut en dos mil·lennis, ara té el temps al darrere seu, ara és el temps en què mor. No. L'Església es renova sempre, reneix sempre. El futur és nostre. Naturalment, hi ha un fals optimisme i un fals pessimisme. Un fals pessimisme que diu: el temps del cristianisme ha conclòs. No: comença de nou! El fals optimisme era el de després del Concili, quan es tancaven els convents, es tancaven els seminaris i es deia: no passa res, tot va bé... No! No va tot bé. Hi ha hagut també caigudes greus, perilloses, hem de reconèixer amb sa realisme que així no va, no va allí on es fan coses errònies. Però també hem d'estar segurs, al mateix temps, que si aquí i allà l'Església mor a causa dels pecats dels homes, a causa de la seva no creença, al mateix temps neix novament. El futur és realment de Déu: aquesta és la gran certesa de la nostra vida, el gran i vertader optimisme que coneixem. L'Església és l'arbre de Déu que viu eternament i que porta en si l'eternitat i la veritable herència: la vida eterna.

I, finalment, *guardats per la fe*. El text del Nou Testament, de la *Carta de sant Pere*, usa aquí una paraula rara, *phrouroumenoi*, que vol dir: hi ha “els guardes”, i la fe és com “el guarda” que protegeix la integritat del meu ésser, de la meva fe. Aquesta paraula interpreta sobretot els “guardes” de les portes d'una ciutat, on estan i protegeixen la ciutat, a fi que no sigui envaïda per poders de destrucció. Així la fe és “guarda” del meu ésser, de la meva vida, de la meva herència. Hem d'estar agraïts per aquesta vigilància de la fe que ens protegeix, ens ajuda, ens guia, ens dóna la seguretat: Déu no em deixa caure de les seves mans. *Guardats per la fe*: així acabo. Parlant de la fe sempre haig de pensar en aquella dona malalta, que, enmig de la multitud, troba accés a Jesús, el toca per tal de ser guarida, i és guarida. El Senyor diu: “Qui m'ha tocat?”. Li diuen: “Però, Senyor, tots us toquen, com pots preguntar: qui m'ha tocat?” (cf. *Mt* 9,20-22). Però el Senyor ho sap: hi ha una manera de tocar-lo, superficial, exterior, que no té realment res a veure amb un veritable trobament amb Ell. I hi ha una manera de tocar-lo profundament. I aquesta dona l'ha tocat de debò: tocat no sols amb la mà, sinó amb el seu cor i així ha rebut la força guaridora de Crist, tocant-lo realment des de dins, per la fe. Aquesta és la fe: tocar amb la mà de la fe, amb el nostre cor Crist i així entrar en la força de la seva vida, en la força guaridora del Senyor. I preguem el Senyor que cada vegada més puguem tocar-lo de tal manera que siguem guarits. Preguem que no ens deixi caure, que sempre també la fe ens aguant i així ens guardi per a la vida veritable. Gràcies.

ALLOCUCIÓ “REVIVIM EL CONCILI”

“records i esperances d’un testimoni”, en la trobada habitual amb el clergat romà a l’inici de la Quaresma, el dia 14 de febrer

El clergat de Roma en l’Any de la fe

És per a mi un do particular de la Providència que abans de deixar el ministeri petrí pugui veure encara el meu clergat, el clergat de Roma. És sempre una gran alegria veure com l’Església viu, com a Roma l’Església és viva; hi ha pastors que, en l’esperit del Pastor suprem, guien el ramat del Senyor. És un clergat realment catòlic, universal, i això respon a l’essència de l’Església de Roma: portar en ella la universalitat, la catolicitat, de tots els pobles, de totes les races, de totes les cultures. Al mateix temps estic molt agraït al cardenal vicari que ajuda a desvetllar, a retrobar les vocacions en la mateixa Roma, perquè si Roma, per una part, ha de ser la ciutat de la universalitat, ha de ser també una ciutat amb una fe pròpia, forta i robusta, de la qual neixin també vocacions. I estic convençut que, amb l’ajut del Senyor, puguem trobar les vocacions que Ell mateix ens dóna, guiar-les, ajudar-les a madurar, i així servir per al treball en la vinya del Senyor.

Avui heu confessat davant la tomba de sant Pere el *Credo*: en l’*Any de la fe*, em sembla un acte molt oportú, potser necessari, que el clergat de Roma es reuneixi a la tomba de l’Apòstol al qual el Senyor digué: “Et confio la meva Església. Damunt teu construeixo la meva Església” (cf. *Mt* 16, 18-19). Davant el Senyor, junt amb Pere, heu confessat: “Tu ets el Crist, el Fill del Déu viu” (cf. *Mt* 16,15-16). Així creix l’Església: junt amb Pere, confessar Crist, seguir Crist. I ho fem sempre. Jo estic molt agraït per la vostra pregària, que he sentit –ho vaig dir dimecres– quasi físicament. També si ara em retiro, en la pregària estic sempre proper a tots vosaltres i estic segur que també vosaltres sereu propers a mi, encara que per al món romanguí amagat.

Expert en el Concili

Per a avui, segons les condicions de la meva edat, no he pogut preparar un gran, un veritable discurs, com ens podríem esperar; però més aviat penso en una petita xerrada sobre el Concili Vaticà II, tal com l’he vist. Començo amb una anècdota: jo vaig ser nomenat el 59 professor a la Universitat de Bonn, on estudien els estudiants, els seminaristes de la diòcesi de Colònia i d’altres diòcesis dels voltants. Així vaig entrar en contacte amb el cardenal de Colònia, el cardenal Frings. El cardenal Siri, de Gènova –em sembla el 61– havia organitzat una sèrie de conferències de diversos cardenals europeus sobre el Concili, i havia invitat també l’arquebisbe de Colònia a tenir una de les conferències, amb el títol: El Concili i el món del pensament modern.

El cardenal m’invità –el més jove dels professors– a escriure-li un projecte; el projecte li agradà i proposà a la gent, a Gènova, el text tal com jo l’havia escrit. Poc després el papa Joan el va cridar i el cardenal estava ple de temor perquè potser havia dit quelcom que no era correcte, quelcom fals, i que hauria de ser interrogat per a una reprimenda, potser també per a treure-li la porpra... Efectivament, quan el seu secretari l’estava vestint per a l’audiència, el cardenal va dir: “Potser ara porto per última vegada aquest vestit”. Després va entrar, el papa Joan anà al seuencontre, el va abraçar i va dir: “Gràcies, eminència, vostè ha dit les coses que jo volia dir, però no havia trobat les paraules”. Així, el cardenal va saber que estava en el bon camí, i em va invitar a anar amb ell al Concili, primer com el seu expert personal, i després també com a expert oficial del Concili.

L'entusiasme i l'expectativa del Concili

Així doncs, vam anar al Concili no sols amb alegria, sinó amb entusiasme. Hi havia una expectativa increïble. Esperàvem que tot es renovés, que vinguéss de debò una nova Pentecosta, una nova era de l'Església, perquè l'Església era encara bastant robusta en aquell temps, la pràctica dominical encara era bona, les vocacions al sacerdoci i a la vida religiosa ja s'havien reduït una mica, però encara eren suficients. Amb tot, se sentia que l'Església no anava endavant, es reduïa, semblava més una realitat del passat que no pas portadora del futur. I en aquell moment esperàvem que aquesta relació es renovés, canviés; que l'Església tornés a ser força del demà i força de l'avui. I sabíem que la relació entre l'Església i el període modern, des del començament, era una mica contrastant, començant per l'error de l'Església en el cas de Galileo Galilei, es pensava corregir aquest començament equivocat i trobar novament la unió entre l'Església i les millors forces del món, per obrir el futur de la humanitat, per obrir el veritable progrés. Així, estàvem plens d'esperança, d'entusiasme, i també de voluntat de contribuir-hi. Em recordo que un model negatiu era considerat el Sínode Romà. Es digué –no sé si és veritat– que havien llegit els textos preparats, a la Basílica de Sant Joan, i que els membres del Sínode havien aclamat, aprovat aplaudint, i així s'hauria desenvolupat el Sínode. Els bisbes digueren: No, no ho fem així. Nosaltres som bisbes, som nosaltres mateixos subjectes del Sínode; no volem només aprovar el que ha estat fet, sinó que volem ser nosaltres mateixos subjectes del Sínode, els qui portin el Concili. Així també el cardenal Frings, que era famós per la fidelitat absoluta, gairebé escrupolosa, al Sant Pare, en aquest cas va dir: Aquí estem en una altra funció. El Papa ens ha convocat per ser-hi com a Pares, per ser Concili ecumènic, un subjecte que renovi l'Església. Així volem assumir aquesta nostra funció.

El primer moment, en el qual es mostrà aquesta actitud fou tot just el primer dia. Havien estat previstes, per a aquest primer dia, les eleccions de les Comissions i havien estat preparades, de manera que volien ser imparcials, les llistes, els nomenaments; i aquestes llistes s'havien de votar. Però tot seguit els Pares digueren: No, no volem simplement votar llistes ja fetes. Siguem nosaltres el subjecte. Llavors, es van haver de diferir les eleccions, perquè els Pares mateixos volien conèixer-se una mica, volien ells mateixos preparar llistes. I així es va fer. Els cardenals Liénart de Lille, el cardenal Frings de Colònia havien públicament dit: Així no. Nosaltres volem fer les nostres llistes i elegir els nostres candidats. No era un acte revolucionari, sinó un acte de consciència, de responsabilitat per part dels Pares conciliars.

Així començava una forta activitat per conèixer-se, horitzontalment, els uns als altres, cosa que no era casual. Al "Collegio dell'Anima", on vivia, havíem tingut moltes visites: el cardenal era molt conegut, havíem vist cardenals de tot el món. Em recordo bé de la figura alta i esvelta de mons. Etchegaray, que era secretari de la Conferència episcopal francesa, de les trobades amb cardenals, etc. i això era típic, després, per a tot el Concili: petites trobades transversals. Així vaig conèixer grans figures com el pare De Lubac, Daniélou, Congar, etc. Vam conèixer diversos bisbes; em recordo particularment del bisbe Elchinger d'Estrasburg, etc. i aquesta era ja una experiència de la universalitat de l'Església i de la seva realitat concreta, que no rep simplement imperatius des de dalt, sinó que creix i avança en conjunt, naturalment sempre sota el guiatge del Successor de Pere.

Com he dit, tots veníem amb grans expectatives; no s'havia fet mai un Concili d'aquestes dimensions, però no tots sabien com fer-ho. Els més preparats, diguem aquells amb intencions més definides, eren l'episcopat francès, alemany, belga, holandès, l'anomenada "aliança renana". I, en la primera part del Concili, eren ells els qui indicaven el camí; després ràpidament s'eixamplà l'activitat i tots cada vegada més van participar en la creativitat del Concili. Els francesos i els

alemanys tenien diversos interessos en comú, també amb matisos bastant diferents. La primera, inicial, simple –aparentment simple– intenció era la reforma de la litúrgia, que ja havia començat amb Pius XII, el qual ja havia reformat la Setmana Santa; la segona, l'eclesiologia; la tercera, la Paraula de Déu, la Revelació; i, finalment, també l'ecumenisme. Els francesos, molt més que els alemanys, tenien encara el problema de tractar la situació de les relacions entre l'Església i el món.

La Litúrgia

Comencem amb el primer. Després de la Primera Guerra Mundial, havia crescut, precisament a l'Europa central i occidental, el moviment litúrgic, un redescobriment de la riquesa i de la profunditat de la litúrgia, que era fins aleshores gairebé tancada en el Missal romà del sacerdot, mentre la gent pregava amb els propis llibres de pregària, els quals eren fets segons el cor de la gent, de manera que es buscava de traduir els continguts elevats, el llenguatge elevat, de la litúrgia clàssica en paraules més emotives, més properes al cor del poble. Però hi havia com dues litúrgies paral·leles: el sacerdot amb els escolans, que celebrava la Missa segons el Missal, i els laics, que pregaven, en la Missa, amb els seus llibres de pregària, simultàniament, sabent substancialment què es realitzava a l'altar. Però ara s'havia redescobert precisament la bellesa, la profunditat, la riquesa històrica, humana, espiritual del Missal i la necessitat que no sols un representant del poble, un escolanet, digués "*Et cum spiritu tuo*" etc., sinó que fos realment un diàleg entre sacerdot i poble, que realment la litúrgia de l'altar i la litúrgia del poble fos una única litúrgia, una participació activa, que les riqueses arribessin al poble; i així es va redescobrir, renovada, la litúrgia.

Jo trobo ara, retrospectivament, que va ser molt bo començar amb la litúrgia, així apareix la primacia de Déu, la primacia de l'adoració. "*Operi Dei nihil praepionatur*": aquesta paraula de la *Regla* de sant Benet (cf. 43,3), apareix així com la suprema regla del Concili. Algú havia criticat que el Concili parlà sobre tantes coses, però no sobre Déu. Parlà sobre Déu! I va ser el primer acte i l'acte substancial parlar sobre Déu i obrir tota la gent, tot el poble sant, a l'adoració de Déu, en la celebració comuna de la litúrgia del Cos i Sang de Crist. En aquest sentit, més enllà dels factors pràctics que aconsellaven de començar tot seguit amb temes controvertits, va ser, diem, un acte providencial que al començament del Concili hi hagués la litúrgia, hi hagués Déu, hi hagués l'adoració. Ara no voldria entrar en els detalls de la discussió, però val la pena sempre tornar, més enllà de les actuacions pràctiques, al Concili mateix, a la seva profunditat i a les seves idees essencials.

N'hi havia, diria, diverses: sobretot el Misteri pasqual com a centre de l'ésser cristià, i per tant, de la vida cristiana, de l'any, del temps cristià, expressat en el temps pasqual i en el diumenge que és sempre el dia de la Resurrecció. Sempre de nou comencem el nostre temps amb la Resurrecció, amb l'encontre amb el Ressuscitat, i des de l'encontre amb el Ressuscitat anem al món. En aquest sentit, és una llàstima que avui s'hagi transformat el diumenge en el final de la setmana, quan és el primer dia, és el començament; interiorment hem de tenir present això: que és el començament, el començament de la Creació, és l'inici de la nova creació en l'Església, encontre amb el Creador i amb Crist Ressuscitat. També aquest doble contingut del diumenge és important: és el dia primer, és a dir, festa de la Creació, nosaltres estem en el fonament de la Creació, creiem en el Déu Creador; i encontre amb el Ressuscitat, que renova la Creació; el seu veritable objectiu és crear un món que és resposta a l'amor de Déu.

Després hi havia uns principis: la intel·ligibilitat, en comptes d'estar tancats en una llengua no coneguda, no parlada, i també la participació activa. Malauradament, aquests principis han estat també entesos malament. Intel·ligibilitat no vol dir banalitat, perquè els grans textos de la

litúrgia –encara que siguin dits, gràcies a Déu, en llengua materna– no són fàcilment intel·ligibles, necessiten una formació permanent del cristià perquè creixi i entri cada vegada més en profunditat en el misteri i així pugui comprendre. I també la Paraula de Déu –si penso cada dia en la lectura de l'Antic Testament, també en la lectura de les Epístoles paulines, dels Evangelis: qui podria dir que ho entén de seguida només perquè és en la pròpia llengua? Sols una formació permanent del cor i de la ment pot realment crear intel·ligibilitat i una participació que és més que una activitat exterior, que és un entrar de la persona, del meu ésser, en la comunió de l'Església i així en la comunió amb Crist.

L'Església

Segon tema. L'Església. Sabem que el Concili Vaticà I havia estat interromput a causa de la guerra germanofrancesa i així va romandre amb una unilateralitat, amb un fragment, perquè la doctrina sobre el primat –que va ser definida, gràcies a Déu, en aquell moment històric per l'Església, i va ser molt necessària per al temps següent– era només un element en una eclesiologia més vasta, prevista, preparada. Així havia quedat el fragment. I es podia dir: si el fragment es queda tal com és, tendim a una unilateralitat, l'Església seria només el primat. Per tant, ja des del començament hi havia aquesta intenció de completar l'eclesiologia del Vaticà I, en una data que calia trobar, per una eclesiologia completa. També aquí les condicions semblaven moltes bones perquè, després de la Primera Guerra Mundial, havia reascut el sentit de l'Església d'una manera nova. Romano Guardini digué: “En les ànimes comença a desvetllar-se l'Església”, i un bisbe protestant parlava del “segle de l'Església”. Era retrobat, sobretot, el concepte, que estava previst també pel Vaticà I, del Cos Místic de Crist. Es volia dir i comprendre que l'Església no és una organització, quelcom d'estructural, jurídic, institucional –també això–, sinó que és un organisme, una realitat vital, que entra en la meua ànima, de tal manera que jo mateix, precisament amb la meua ànima creient, sóc element constructiu de l'Església com a tal. En aquest sentit, Pius XII havia escrit l'encíclica *Mystici Corporis Christi*, com un pas vers un acabament de l'eclesiologia del Vaticà I.

Diria que la discussió teològica dels anys 30 a 40, i també dels 20, era completament sota aquest signe de la paraula “*Mystici Corporis*”. Fou un descobriment que creà tanta joia en aquell temps i també en aquest context va créixer la fórmula: Nosaltres som l'Església, l'Església no és una estructura; nosaltres mateixos els cristians, junts, som tots el Cos viu de l'Església. I, naturalment, això val en el sentit que nosaltres, el veritable “nosaltres” dels creients, junt amb el “Jo” de Crist, és l'Església; cadascun de nosaltres, no “un nosaltres”, un grup que es declara Església. No: aquest “nosaltres som Església” exigeix precisament la meua inserció en el gran “nosaltres” dels creients de tots els temps i llocs. Per tant, la primera idea: completar l'eclesiologia de manera teològica, però continuant també d'una manera estructural, és a dir: al costat de la successió de Pere, a la seva funció única, definir millor també la funció dels bisbes, del Cos episcopal. I, per fer-ho, es va trobar la paraula “col·legialitat”, molt discutida, amb discussions ferotges, diria, àdhuc un xic exagerades. Però era la paraula –potser n'hi hauria també una altra, però servia aquesta– per expressar que els bisbes, conjuntament, són la continuació dels Dotze, del Cos dels Apòstols. Hem dit: només un bisbe, el de Roma, és successor d'un determinat Apòstol, de Pere. Tots els altres esdevenen successors dels Apòstols entrant en el Cos que continua el Cos dels Apòstols. Així precisament el Cos dels bisbes, el col·legi, és la continuació del Cos dels Dotze, i té així la seva necessitat, la seva funció, els seus drets i deures. Semblava a molts com una lluita pel poder, i potser algú també va pensar en el seu poder, però substancialment no es tractava de poder, sinó de la complementarietat dels factors i del caràcter complet del Cos de l'Església amb els bisbes, successors dels Apòstols, com elements fonamentals; i cadascun d'ells és element fonamental de l'Església, junt amb aquest gran Cos.

Aquests eren, diem, els dos elements fonamentals i, en la recerca d'una visió teològica completa de l'eclesiologia, mentrestant, després dels anys 40, als anys 50, ja havia nascut una mica de crítica en el concepte de Cos de Crist: "místic" seria massa espiritual, massa exclusiu; s'havia posat en joc llavors el concepte de "Poble de Déu". I el Concili, amb raó, va acceptar aquest element, que en els Pares és considerat com l'expressió de la continuïtat entre Antic i Nou Testament. En el text del Nou Testament, la paraula "*Laos tou Theou*", corresponent als textos de l'Antic Testament, significa –em sembla amb només dues excepcions– l'antic Poble de Déu, els jueus que, entre els pobles, "*goïm*" del món, són "el" Poble de Déu. I els altres, nosaltres els pagans, no som per nosaltres mateixos el Poble de Déu, esdevenim fills d'Abraham, i per tant Poble de Déu entrant en comunió amb Crist, que és l'única descendència d'Abraham. I entrant en comunió amb Ell, essent u amb Ell, som també nosaltres Poble de Déu. És a dir: el concepte "Poble de Déu" implica continuïtat dels Testaments, continuïtat de la història de Déu amb el món, amb els homes, però implica també l'element cristològic. Només a través de la cristologia esdevenim Poble de Déu i així es combinen els dos conceptes. I el Concili decidí crear una construcció trinitària de l'eclesiologia: Poble de Déu Pare, Cos de Crist, Temple de l'Esperit Sant.

Però només després del Concili va ser posat a llum un element que es troba una mica amagat, també en el Concili mateix, és a dir: el nexa entre Poble de Déu i Cos de Crist, és pròpiament la comunió amb Crist en la unió eucarística. Aquí esdevenim Cos de Crist; o sigui que la relació entre Poble de Déu i Cos de Crist crea una nova realitat: la comunió. I després del Concili ha estat descobert, diria, com el Concili, en realitat, havia trobat, havia guiat a aquest concepte: la comunió com a concepte central. Diria que, filològicament, en el Concili mateix no és encara totalment madur, però és fruit del Concili que el concepte de comunió hagi esdevingut cada cop més l'expressió de l'essència de l'Església, comunió en les diverses dimensions: comunió amb el Déu Trinitari –que Ell mateix és comunió entre Pare, Fill i Esperit Sant–, comunió sacramental, comunió concreta en l'episcopat i en la vida de l'Església.

La Revelació

Encara més conflictiu era el problema de la Revelació. Aquí es tractava de la relació entre Escriptura i Tradició, i aquí hi estaven interessats sobretot els exegetes per a una major llibertat; aquests se sentien una mica –diguem– en una situació d'inferioritat respecte als protestants, que feien els grans descobriments, mentre que els catòlics se sentien un xic "handicapats" per la necessitat de sotmetre's al Magisteri. Aquí, doncs, hi havia en joc una lluita també molt concreta: quina llibertat tenen els exegetes? Com es llegeix bé l'Escriptura? Què vol dir Tradició? Era una batalla pluridimensional que ara no puc mostrar, però important i que certament l'Escriptura i la Paraula de Déu i l'Església està sota l'Escriptura, obeeix la Paraula de Déu, i no està per damunt de l'Escriptura. I tanmateix, l'Escriptura és Escriptura només perquè hi ha l'Església viva, el seu subjecte viu; sense el subjecte viu de l'Església, l'Escriptura és només un llibre i obre, s'obre a diverses interpretacions i no dona una última claredat.

Aquí la batalla –com he dit– era difícil, i fou decisiva una intervenció del Papa Pau VI. Aquesta intervenció mostra tota la delicadesa del pare, la seva responsabilitat per a la marxa del Concili, però també el seu gran respecte per al Concili. Havia nascut la idea que l'Escriptura és completa, allí s'hi troba tot; per tant, no cal la Tradició, i per això el Magisteri no té res a dir. Llavors el Papa va transmetre al Concili em sembla 14 fórmules d'una frase a inserir en el text sobre la Revelació i ens donava, donava als Pares, la llibertat d'escollir una de les 14 fórmules, però digué: se n'ha d'escollir una, per fer complet el text. Jo em recordo, més o menys de la fórmula "*non omnis certitudo de veritatibus fidei potest sumi ex Sacra Scriptura*", és a dir, la certesa de l'Església

sobre la fe no neix només d'un llibre isolat, sinó que necessita del subjecte Església il·luminat, portat per l'Esperit Sant. Només així després l'Esclusiva parla i tota la seva autoritat. Aquesta frase que vam escollir en la Comissió doctrinal, una de les 14 fórmules, és decisiva, diria, per mostrar la indispensabilitat, la necessitat de l'Església, i així comprendre què vol dir Tradició, el Cos viu en el qual viu des dels inicis aquesta Paraula i pel qual rep la seva llum, en la qual ha nascut. Ja el fet del Cànon és un fet eclesial: que aquests escrits siguin l'Esclusiva resulta de la il·luminació de l'Església, que ha trobat en ella aquest Cànon de l'Esclusiva; ha trobat, no creat, i sempre i només en aquesta comunió de l'Església viva es pot també realment comprendre, llegir l'Esclusiva com a Paraula de Déu, com a Paraula que ens guia en la vida i en la mort.

Com he dit, aquest era una litigi bastant difícil, però gràcies al Papa i gràcies –diaguem-ho– a la llum de l'Esperit Sant, que era present en el Concili, va ser creat un document que és un dels més bells i també innovadors de tot el Concili, i que ha de ser encara molt més estudiat. Perquè també avui l'exegesi tendeix a llegir l'Esclusiva fora de la fe, només en l'anomenat esperit del mètode historicocrític, mètode important, però mai fins a poder donar solucions com a última certesa; solament si creiem que aquestes no són paraules humanes, sinó que són paraules de Déu, i només si viu el subjecte viu al qual ha parlat i parla Déu, podem interpretar bé la Sagrada Esclusiva. I aquí –com vaig dir en el prefaci del meu llibre sobre Jesús (cf. vol. I)– hi ha encara molt a fer per arribar a una lectura verament en l'esperit del Concili. Aquí l'aplicació del Concili encara no és completa, encara s'ha de fer.

L'Ecumenisme

I, finalment, l'ecumenisme. No voldria entrar ara en aquests problemes, però era obvi –sobretot després de les “passions” dels cristians en el temps del nazisme– que els cristians poguessin trobar la unitat, almenys cercar la unitat, però era clar també que només Déu pot donar la unitat. I estem encara en aquest camí. Ara, amb aquests temes l'“aliança renana” –per dir-ho així– havia fet el seu treball.

L'Església en el món, la Llibertat religiosa, les Religions no cristianes

La segona part del Concili és molt més ampla. Apareixia, amb gran urgència, el tema: món d'avui, època moderna i Església; i amb aquest els temes de la responsabilitat per a la construcció d'aquest món, de la societat, responsabilitats per al futur d'aquest món esperança escatològica, responsabilitat ètica del cristià, on troba les seves guies; i després llibertat religiosa, progrés i relació amb les altres religions. En aquell moment van entrar en discussió realment totes les parts del Concili, no sols l'Amèrica, els Estats Units, amb un fort interès per la llibertat religiosa. En el tercer període aquests van dir al Papa: Nosaltres no podem tornar a casa sense tenir, en la nostra maleta, una declaració sobre la llibertat religiosa votada pel Concili. El Papa, tanmateix, tingué la fermesa i la decisió, la paciència de portar el text al quart període, per trobar una maduració i un consens prou complet entre els Pares del Concili. Dic: no sols els americans van entrar amb gran força en el joc del Concili, sinó també l'Amèrica Llatina, sabent bé la misèria del poble, un continent catòlic, i la responsabilitat de la fe per a la situació d'aquests homes. I així també l'Àfrica, l'Àsia, van veure la necessitat del diàleg interreligiós; van créixer problemes que nosaltres els alemanys –haig de dir– al començament no havíem vist. No puc ara descriure tot això. El gran document “*Gaudium et spes*” va analitzar molt bé el problema entre escatologia cristiana i progrés del món, entre responsabilitat per a la societat de demà i responsabilitat del cristià de cara a l'eternitat, i així també va renovar l'ètica cristiana, els fonaments. Però, diguem inesperadament,

va créixer, fora d'aquest document, un document que responia d'una manera més sintètica i més concreta als reptes del temps, i això és la “*Nostra aetate*”. Des del començament eren presents els nostres amics jueus, que van dir, sobretot a nosaltres els alemanys, però no sols a nosaltres, que després dels esdeveniments tristos d'aquest segle nazi, del decenni nazi, l'Església catòlica havia de dir una paraula sobre l'Antic Testament, sobre el poble jueu. Van dir: encara que és clar que l'Església no és responsable de la *Xoà*, eren cristians, en gran part, els qui van cometre aquells crims; hem d'aprofundir i renovar la consciència cristiana, encara que sabem prou que els veritables creients sempre van resistir contra aquestes coses. I així era clar que la relació amb el món de l'antic Poble de Déu havia de ser objecte de reflexió. Es comprèn també que als països àrabs –als bisbes dels països àrabs– no els fes gràcia aquesta cosa: temien una mica una glorificació de l'Estat d'Israel, que no volien, naturalment. Digueren: Bé, una indicació veritablement teològica sobre el poble jueu és bona, és necessària, però si parreu d'això, parreu també de l'Islam; sols així estem en equilibri; també l'Islam és un gran repte i l'Església ha d' aclarir també la seva relació amb l'Islam. Una cosa que nosaltres, en aquell moment, no vam entendre tant, una mica, però no molt. Avui sabem com n'era de necessari.

Quan vam començar a treballar també sobre l'Islam, en van dir: Però hi ha també altres religions del món: tota l'Àsia! Penseu en el budisme, en l'hinduisme... i així, en comptes d'una declaració inicialment pensada només sobre l'antic Poble de Déu, es va crear un text sobre el diàleg interreligiós, anticipant el que només trenta anys després s'ha mostrat en tota la seva intensitat i importància. No puc entrar ara en aquest tema, però si es llegeix el text, es veu que és molt dens i preparat realment per persones que coneixien les realitats, i indica breument, amb poques paraules, l'essencial. Així també el fonament d'un diàleg, en la diferència, en la diversitat, en la fe sobre la unitat de Crist, que és u, i no és possible, per a un creient, pensar que les religions siguin totes variacions d'un tema. No, hi ha una realitat del Déu viu que ha parlat, i és un Déu, és un Déu encarnat, per tant, una Paraula de Déu, que és realment Paraula de Déu. Però hi ha l'experiència religiosa, amb una certa llum humana de la creació, i per tant és necessari i possible entrar en diàleg, i així obrir-se l'un a l'altre i obrir-nos tots a la pau de Déu, de tots els seus fills, de tota la seva família.

Així doncs, aquests dos documents, llibertat religiosa i “*Nostra aetate*”, connexos amb “*Gaudium et spes*” són una trilogia molt important, la importància de la qual s'ha mostrat només en el curs dels decennis, i encara estem treballant per comprendre millor aquest conjunt entre unitat de la Revelació de Déu, unitat de l'únic Déu encarnat en Crist, i la multiplicitat de les religions, amb les quals cerquem la pau i també el cor obert per la llum de l'Esperit Sant, que illumina i guia a Crist.

El Concili dels Pares i el Concili dels Mitjans de comunicació

Ara voldria afegir encara un tercer punt: hi havia el Concili dels Pares –el veritable Concili–, però hi havia també el Concili dels mitjans de comunicació. Era gairebé un Concili en si mateix, i el món va percebre al Concili a través d'aquests, a través dels mitjans de comunicació. En conseqüència, el Concili immediatament eficient que va arribar al poble fou el dels mitjans de comunicació, no el dels Pares. I mentre el Concili dels Pares es realitzava a l'interior de la fe, i era un Concili de la fe que busca l'*intellectus*, que busca comprendre's i busca comprendre els signes de Déu en aquell moment, que busca respondre al desafiament de Déu en aquell moment i de trobar en la Paraula de Déu la paraula per a avui i demà, mentre tot el Concili –com he el dit– es movia a l'interior de la fe, com a *fides quaerens intellectum*, el Concili dels periodistes no es va realitzar,

naturalment, a l'interior de la fe, sinó a l'interior de les categories dels mitjans de comunicació d'avui, és a dir, fora de la fe, amb una hermenèutica diferent. Era una hermenèutica política: per als mitjans de comunicació, el Concili era una lluita política, una lluita de poder entre diferents corrents a l'Església. Era obvi que els mitjans de comunicació prenguessin posició per aquella part que els semblava la més adequada amb el seu món. Eren els que buscaven la descentralització de l'Església, el poder per als bisbes i també, a través de l'expressió "Poble de Déu", el poder del poble, dels laics. Hi havia aquesta triple qüestió: el poder del Papa, després transferit al poder dels bisbes i al poder de tots, sobirania popular. Naturalment, per a ells era aquesta la part que calia aprovar, promulgar i afavorir. El mateix va passar també amb la litúrgia: no interessava la litúrgia com a acte de la fe, sinó com quelcom on es fan coses comprensibles, quelcom que és activitat de la comunitat, una cosa profana. I sabem que va haver-hi una tendència, que es fonamentava també històricament, que deia: la sacralitat és quelcom pagà, eventualment també de l'Antic Testament, però en el Nou Testament val només que Crist va morir fora: és a dir, *fora*: és a dir, fora de les portes, és a dir, en el món profà. S'ha de posar fi a la sacralitat, la profanitat val també per al culte: aquest no és culte, sinó un acte del conjunt, de la participació comuna, i així també participació com a activitat. Aquestes traduccions, banalitzacions de la idea del Concili, van ser virulentes en la praxi de l'aplicació de la reforma litúrgica; havien nascut en una visió del Concili fora de la seva pròpia clau, fora de la fe. El mateix es va plantejar també en la qüestió de l'Esriptura: l'Esriptura és un llibre, històric, que cal tractar històricament i res més, etc.

Sabem com aquest Concili dels mitjans de comunicació fou accessible a tots. En seqüència, aquest era el que dominava, el més eficient, i el que ha creat tantes calamitats, tants problemes, realment tantes misèries: seminaris tancats, convents tancats, una litúrgia banalitzada... i el veritable Concili ha tingut dificultats a concretar-se, a realitzar-se; el Concili virtual era més fort que el Concili real. Però la força real del Concili era present i, a poc a poc, es fa realitat cada cop més i es converteix en la veritable força que després és també veritable reforma, veritable renovació de l'Església. Em sembla que, cinquanta anys després del Concili, veiem com aquest Concili virtual es trenca, es perd, i apareix el veritable Concili amb tota la seva força espiritual. I és la nostra tasca, precisament en aquest *Any de la fe*, començant per aquest *Any de la fe*, treballar perquè el veritable Concili, amb la força de l'Esperit Sant, es faci realitat i renovi realment l'Església. Esperem que el Senyor ens ajudi. Jo, retirat amb la meva pregària, estaré sempre amb vosaltres, i junts avancem amb el Senyor, amb la certesa que el Senyor venç!. Gràcies!

Audiències generals "en l'Any de la Fe"

CREC EN UN DÉU

"CREADOR DEL CEL I LA TERRA, CREADOR DE L'ÉSSER HUMÀ"

6 de febrer de 2013

Benvolguts germans i germanes,

El Credo comença qualificant Déu de «Pare totpoderós», com ho vam meditar la setmana passada, després afegeix que és «creador del cel i de la terra» i així reprèn l'afirmació amb què comença la Bíblia. En el primer verset de la Sagrada Esriptura, podem llegir: «Al principi, Déu va crear el cel i la terra» (Gn 1,1): Déu és l'origen de totes les coses i en la bellesa de la creació es desplega la seva omnipotència de Pare amorós.

Déu es manifesta com a Pare en la creació, com l'origen de la vida, i en crear mostra la seva omnipotència. Les imatges utilitzades per la Sagrada Escripura en relació amb aquest tema són molt suggestives (cf. Is 40,12, 45,18, 48,13, Salmos 104,2.5, 135,7, Pr 8, 27-29).

Ell, com a Pare bo i poderós, té cura de tot el que ha creat amb un amor i una fidelitat que mai no falta (cf. Sl 36,6, 57,11, 108,5), repeteixen els Salmos. D'aquesta manera, la creació es converteix en un lloc on conèixer i reconèixer l'omnipotència de Déu i la seva bondat, i es converteix en una crida a la fe que se'ns fa a nosaltres, els creients, perquè proclamem Déu com a Creador.

«Gràcies a la fe», escriu l'autor de la Carta als hebreus, «comprenem que tot l'univers va ser creat per la paraula de Déu i que, per tant, allò que veiem prové d'allò que no és visible» (11,3). La fe implica, doncs, saber reconèixer l'invisible reconeixent la seva empremta en el món visible.

El creient pot llegir el gran llibre de la naturalesa i comprendre'n el llenguatge; l'univers ens parla de Déu, però la seva Paraula de revelació, que suscita la fe, és necessària perquè l'home pugui aconseguir la consciència plena de la realitat de Déu com a Creador i Pare.

En el llibre de la Sagrada Escripura la intel·ligència humana pot trobar, a la llum de la fe, la clau interpretativa per a comprendre el món. En particular, té un lloc especial el primer capítol del Gènesi, amb la presentació solemne de l'obra creadora divina, que es desplega al llarg de set dies: en sis dies Déu porta a terme la creació i el dia setè, el dissabte, s'atura i descansa.

Dia de llibertat per a tots, dia de comunió amb Déu, i així, amb aquesta imatge, el llibre del Gènesi ens indica que el primer anhel de Déu era trobar un amor que respongués al seu amor. I el segon, crear un món material on posar aquest amor, aquestes criatures que lliurement li responguin.

Aquesta estructura fa que el text estigui marcat per algunes repeticions significatives. Sis vegades, per exemple, es repeteix la frase: «Déu veié que [...] era bo» (v. 4.10.12.18.21.25) i, finalment, la setena vegada, després de la creació de l'home: «Déu veié que tot el que havia fet era molt bo» (v. 31). Tot el que Déu crea és bonic i bo, impregnat de saviesa i d'amor; l'acció creadora de Déu posa ordre, infon harmonia, dona bellesa.

En el relat del Gènesi surt després que el Senyor crea amb la seva paraula: deu vegades es troba en el text, el terme «Déu digué» (v. 3.6.9.11.14.20.24.26.28.29), és la paraula, el logos de Déu, l'origen de la realitat del món. En dir «Déu digué» subratlla el poder eficaç de la Paraula divina. Així canta el Salmista: «Amb la paraula el Senyor ha fet el cel, amb l'alè de la boca ha creat l'estelada. [...] A una paraula seva, tot començà; a una ordre d'ell, tot existí» (33,6.9). La vida sorgeix i el món existeix perquè tot obeeix a la Paraula divina.

Però la nostra pregunta avui és: ¿Té sentit, a l'era de la ciència i de la tècnica, continuar parlant de la creació? Com hem de comprendre la narració del Gènesi? La Bíblia no vol ser un manual de ciències naturals; el que vol és fer comprendre la veritat autèntica i profunda de les coses. La veritat fonamental que les narracions del Gènesi ens revelen és que el món no és un conjunt de forces en lluita entre elles, sinó que té l'origen i l'estabilitat en el Logos, en la raó eterna de Déu, que continua sostenint l'univers.

Hi ha un disseny sobre el món que neix d'aquesta Raó, de l'Esperit creador. Creure que en la base de tot hi ha això illumina cada aspecte de l'existència i dona la valentia necessària per a afrontar amb confiança i amb esperança l'aventura de la vida.

Per tant l'Esclatúra ens diu que l'origen de l'existència del món i de la nostra no és l'irracional i la necessitat, sinó la raó, l'amor i la llibertat. Aquesta és l'alternativa: o prioritat de l'irracional i de la necessitat, o prioritat de la raó, de la llibertat, de l'amor. Nosaltres creiem en aquesta darrera posició.

Però m'agradaria dir unes paraules sobre el que és el cim de tot el que crea: l'home i la dona, l'ésser humà, l'únic «capaç de conèixer i estimar el seu Creador» (constitució pastoral *Gaudium et spes*, 12). El salmista, mirant el cel, es pregunta: «Quan miro el cel que han creat les teves mans, la lluna i els estels que hi has posat, jo em dic: "Què és l'home, perquè te'n recordis? Què és un mortal, perquè el tinguis present?"» (8,4-5). L'ésser humà, creat amb amor per Déu, és quelcom molt petit davant la immensitat de l'univers; a vegades, mirant fascinats els espais enormes del firmament, també nosaltres percebem com en som, de limitats.

L'ésser humà està habitat per aquesta paradoxa: la nostra petitesa i caducitat conviuen amb la grandesa d'allò que l'amor etern de Déu ha volgut per a nosaltres.

Els relats de la creació en el llibre del Gènesi també ens introdueixen en aquest àmbit misteriós i ens ajuden a conèixer el pla de Déu per a l'home. En primer lloc afirmant que Déu va formar l'home de la pols de la terra (cf. Gn 2,7). Això significa que no som Déu, no ens hem fet sols, som terra; però també significa que som terra bona, a través de l'obra del Creador bo.

A això se suma una altra realitat fonamental: tots els éssers humans són pols, més enllà de les distincions que fa la cultura i la història, més enllà de qualsevol diferència social; som una única humanitat plasmada només amb la terra de Déu.

Hi ha també un segon element: l'ésser humà s'origina perquè Déu bufa l'alè de vida en el cos modelat amb terra (cf. Gn 2,7). L'ésser humà està fet a imatge i semblança de Déu (cf. Gn 1,26-27). Tots, doncs, portem en nosaltres l'alè vital de Déu, i cada vida humana —ens diu la Bíblia— està sota la protecció particular de Déu. Aquesta és la raó més profunda de la inviolabilitat de la dignitat humana, contra qualsevol temptació d'avaluar la persona a partir de criteris utilitaris i de poder. Estar creats a imatge i semblança de Déu indica que l'home no està tancat en ell mateix, sinó que té una referència essencial en Déu.

En els primers capítols del llibre del Gènesi trobem dues imatges significatives: el jardí amb l'arbre del coneixement del bé i del mal i la serp (cf. 2,15-17; 3,1-5). El jardí ens diu que la realitat en què Déu ha posat l'ésser humà no és un bosc salvatge, sinó un lloc que protegeix, nodreix i sustenta; i l'home ha de reconèixer el món no com una propietat per a ser saquejada i explotada, sinó com un do del Creador, signe de la seva voluntat salvadora, un do que ha de conrear i cuidar, fer créixer i desenvolupar amb respecte, en harmonia, seguint els ritmes i la lògica, d'acord amb el pla de Déu (cf. Gn 2,8-15).

La serp és una figura que ve dels cultes orientals de la fecunditat, que tant fascinaven Israel i que eren una temptació constant per abandonar l'aliança misteriosa amb Déu. A la llum d'això, la Sagrada Esclatúra presenta la temptació a què es veuen sotmesos Adam i Eva com el nucli de la temptació i del pecat.

Què diu la serp? No nega Déu, però insinua una falsa pregunta: «Així, Déu us ha dit que no mengeu dels fruits de cap arbre del jardí?» (Gn 3,1). D'aquesta manera, la serp suscita la sospita que l'aliança amb Déu és com una cadena que lliga, que priva de la llibertat i de les coses més boniques i precioses de la vida.

La temptació invita a construir-se el propi món on viure, no accepta les limitacions de ser criatura, els límits del bé i del mal, de la moral. La dependència de l'amor del Déu Creador és vista com una càrrega de la qual s'ha d'alliberar.

Aquest és sempre el nucli de la temptació. Però quan es distorsiona la relació amb Déu, posant-se al seu lloc, totes les altres relacions s'alteren. Llavors, l'altre es converteix en un rival, en una amenaça: Adam, després d'haver sucumbit a la temptació, acusa immediatament Eva (cf. Gn 3,12), i tots dos s'amaguen de la vista d'aquell Déu amb qui parlaven amb amistat (cf. 3,8-10); el món ja no és el jardí on viure en harmonia, sinó un lloc per a ser explotat i ple d'insídies ocultes (cf. 3,14-19), l'enveja i l'odi cap a l'altre entren en el cor de l'home: exemplar és Caïn, que mata el seu germà Abel (cf. 4,3-9).

En anar contra el seu Creador en realitat l'home va en contra d'ell mateix, renega del seu origen i per tant de la seva veritat; i el mal entra en el món, amb la trista cadena de dolor i de mort que comporta. I si tot el que havia creat Déu era bo, molt bo, després d'aquesta lliure decisió de l'home, de mentir contra la veritat, el mal entra en el món.

Dels relats de la creació, m'agradaria destacar un últim ensenyament: el pecat engendra el pecat i tots els pecats de la història estan interrelacionats. Aquest aspecte ens porta a parlar del que ha estat anomenat el pecat original.

Quin és el significat d'aquesta realitat, difícil d'entendre? Voldria només donar algun apunt. En primer lloc, hem de tenir en compte que cap home no està tancat en ell mateix, ningú no pot viure d'ell mateix i per a ell mateix; nosaltres rebem la vida de l'altre i no sols en el naixement, sinó tots els dies.

L'ésser humà és relació: Jo sóc jo mateix només en el tu i a través del tu, en la relació d'amor amb el tu de Déu i el tu dels altres. Doncs bé, el pecat pertorba o destrueix la relació amb Déu, la seva presència destrueix la relació amb Déu, la relació fonamental, pren el lloc de Déu.

El Catecisme de l'Església catòlica afirma que amb el primer pecat l'home «va fer l'elecció d'ell mateix contra Déu, contra les exigències del seu estat de criatura i, en definitiva, contra el seu propi bé» (n. 398). Pertorbada la relació fonamental, són llocs en perill o destruïts també els altres pols de la relació, el pecat arruïna les relacions, així ho destrueix tot, perquè nosaltres som relació.

Ara bé, si l'estructura relacional de la humanitat ve malaguanyada des del principi, tot home entra en un món marcat per aquesta alteració de les relacions, entra en un món pertorbat pel pecat, que el marca personalment; el pecat inicial malmet i fereix la naturalesa humana (cf. Catecisme de l'Església catòlica, 404-406).

I l'home, per ell mateix, no pot sortir d'aquesta situació; només el Creador pot restaurar les justes relacions. Només si aquell de qui ens hem desviat, ve cap a nosaltres i ens ofereix la mà amb amor, les relacions justes poden reprendre's. Això es realitza en Jesucrist, que compleix exactament el recorregut invers al d'Adam, com ho descriu l'himne del segon capítol de l'Epístola de Sant Pau als Filipencs (2,5-11): mentre que Adam no reconeix el seu ser criatura i vol posar-se al lloc de Déu, Jesús, el Fill de Déu, està en una perfecta relació filial amb el Pare, es rebaixa, es converteix en el servent, recorre el camí de l'amor humiliant-se fins a la mort en creu, per a reordenar les relacions amb Déu. La creu de Crist es converteix així en el nou Arbre de la vida.

Estimats germans i germanes, viure la fe vol dir reconèixer la grandesa de Déu i acceptar la nostra petitesa, la nostra condició de criatures deixant que el Senyor l'ompli amb el seu amor i així creixi la nostra vertadera grandesa. El mal, amb la seva càrrega de dolor i de sofriment, és un misteri que queda il·luminat per la llum de la fe, que ens dona la certesa de poder-ne ser alliberats, la certesa que és bo ser home.

DIMECRES DE CENDRA

13 de febrer de 2013

Benvolguts germans i germanes,

Com ja sabeu —gràcies per la vostra simpatia!— he decidit renunciar al ministeri que el Senyor em va confiar el 19 d'abril de 2005. He pres aquesta decisió amb plena llibertat per al bé de l'Església, després d'haver pregat llargament i després d'examinar la meua consciència davant Déu, ben conscient de la gravetat d'una decisió com aquesta, però també conscient de no ser ja capaç de dur a terme el ministeri petri amb la força que cal. Em dona coratge i m'illumina la certesa que l'Església és Crist, que mai no es perdrà el seu lideratge i el seu esguard. Gràcies a tots pel vostre amor i per la pregària amb què m'heu acompanyat. Gràcies! He sentit gairebé físicament en aquests dies, no fàcils per a mi, el poder de la pregària, que l'amor de l'Església, la vostra pregària, em porta. Continueu pregant per mi, per l'Església, pel Papa. El Senyor ens guiarà.

Les temptacions de Jesús i la conversió pel regne del Cel

Benvolguts germans i germanes,

Avui, Dimecres de Cendra, iniciem el temps litúrgic de la Quaresma, quaranta dies que ens preparen per a la celebració de la santa Pasqua, un temps de compromís particular en el nostre camí espiritual. El número quaranta es recorre diverses vegades en la Sagrada Escripura. En particular, com sabem, això ens porta als quaranta anys durant els quals el poble d'Israel va pelegrinar pel desert: un llarg període de formació per a convertir-se en poble de Déu, però també un llarg període en què la temptació de ser infidels a l'aliança amb el Senyor era sempre present. Quaranta van ser també els dies de camí del profeta Elies per arribar a la muntanya de Déu, l'Horeb; i també el període que Jesús va passar al desert abans d'iniciar la seva vida pública, i on va ser temptat pel dimoni. En aquesta catequesi voldria detenir-me precisament en aquest moment de la vida terrenal del Senyor, que llegirem a l'Evangeli del proper diumenge.

En primer lloc el desert, on Jesús es retira, és el lloc del silenci, de la pobresa, on l'home és privat dels suports materials i es troba de cara amb les preguntes fonamentals de l'existència, on és empès a anar a l'essencial i precisament per això és més fàcil trobar Déu. Però el desert és també el lloc de la mort, perquè on no hi ha aigua no hi ha tampoc vida, i és un lloc de soledat, en el qual l'home sent amb més intensitat la temptació. Jesús va al desert i allí se sotmet a la temptació de deixar el camí indicat pel Pare per seguir els camins més fàcils i mundans (cf. Lc 4,1-13). Així ell carrega amb les nostres temptacions, porta amb ell la nostra misèria, per a vèncer el maligne i obrir-nos el camí cap a Déu, el camí de la conversió.

Reflexionar sobre les temptacions a què Jesús va ser sotmès al desert és una invitació per a cadascun de nosaltres a respondre una pregunta fonamental: què és important realment en la meua vida? En la primera temptació el diable proposa a Jesús convertir la pedra en pa per a sado-

llar la fam. Jesús refuta aquest argument dient que l'home no sols viu de pa: sense una resposta a la fam de veritat, a la fam de Déu, l'home no es pot salvar (cf. v. 3-4). En la segona temptació, el dimoni proposa a Jesús el camí del poder: el condueix a un lloc alt i li ofereix el domini del món; però no és aquest el camí de Déu: Jesús té molt clar que no és el poder mundà el que salva el món, sinó el poder de la creu, de la humilitat, de l'amor (cf. v. 5-8). En la tercera temptació, el dimoni proposa a Jesús de llençar-se del pinacle del Temple de Jerusalem i que el salvi Déu mitjançant els seus àngels, de fer quelcom sensacional per a posar a prova Déu mateix; però la resposta és que Déu no és un objecte a qui s'hagi d'imposar les nostres condicions: és el Senyor de tot (cf. v. 9-12). Quin és el nucli de les tres temptacions que va patir Jesús? És la proposta d'instrumentalització de Déu, d'utilitzar-lo per als interessos propis, per a la glòria pròpia i l'èxit propi. I per tant, en definitiva, de posar-se en comptes de Déu, traient-lo de la seva existència i fent-lo semblar superflu. Cadascú hauria de preguntar-se ara: quin lloc ocupa Déu en la meua vida? És ell el Senyor o ho sóc jo?

Superar la temptació de sotmetre Déu a un mateix i als interessos propis o de deixar-lo en un racó i convertir-se a l'ordre just de prioritat, donar a Déu el primer lloc, és un camí que cada cristià ha de recórrer sempre novament. «Convertir-se», una invitació que escoltarem molts cops per Quaresma, significa seguir Jesús de manera que el seu Evangeli és guia concreta de la vida; significa deixar que Déu ens transformi, deixar de pensar que som nosaltres els únics constructors de la nostra existència; significa reconèixer que som criatures, que depenem de Déu, del seu amor, i només «perdent» la nostra vida en ell podem guanyar-la. Això exigeix treballar les nostres eleccions a la llum de la Paraula de Déu. Avui no es pot ser cristià com a simple conseqüència del fet de viure en una societat que té arrels cristianes: també qui neix en una família cristiana i és educat religiosament ha de renovar, cada dia, l'elecció de ser cristià, és a dir, donar a Déu el primer lloc, davant les temptacions que una cultura secularitzada li proposa contínuament, davant el judici crític de molts contemporanis.

Les proves davant les quals la societat actual posa el cristià, de fet, són moltes i toquen la vida personal i social. No és fàcil ser fidel al matrimoni cristià, practicar la misericòrdia en la vida quotidiana, deixar espai a la pregària i al silenci interior; no és fàcil oposar-se públicament a eleccions que molts consideren òbvies, com l'avortament en cas d'embaràs no desitjat, l'eutanàsia en cas de malalties greus, o la selecció d'embrions per a prevenir malalties hereditàries. La temptació de posar la fe a part està sempre present i la conversió es converteix en una resposta a Déu que ha de ser confirmada més vegades en la vida.

Tenim com a exemple i estímul les grans conversions, com la de sant Pau de camí a Damasc, o la de sant Agustí, però també en la nostra època d'eclipsi del sentit del sagrat, la gràcia de Déu actua i obra meravelles en la vida de moltes persones. El Senyor no es cansa de trucar a la porta de l'home en contextos socials i culturals que semblen envaïts per la secularització, com li ha passat al rus ortodox Pavel Florenskij. Després d'una educació completament agnòstica, fins al punt de sentir vertadera hostilitat pels ensenyaments religiosos impartits a l'escola, el científic Florenskij acaba exclamant: «No, no es pot viure sense Déu!», i canvia completament la seva vida, per convertir-se en sacerdot.

Penso també en la figura d'Etty Hillesum, una jove holandesa d'origen hebreu que va morir a Auschwitz. Inicialment llunyana de Déu, el descobreix mirant profundament dins ella mateixa i escriu: «Un pou molt profund hi ha dins meu. I Déu és en aquest pou. A vegades aconsegueixo arribar-hi, però sovint el cobreix pedres i sorra: per tant Déu està sepultat. Cal desenterrar-lo novament.» En la seva vida dispersa i inquieta, troba Déu precisament enmig de la tragèdia del segle

XX, la Shoah. Aquesta jove fràgil i insatisfeta, transfigurada per la fe, es transforma en una dona plena d'amor i de pau interior, capaça d'afirmar: «Visc constantment en intimitat amb Déu.»

La capacitat de contrarestar les marques ideològiques del seu temps per escollir la recerca de la veritat i obrir-se al descobriment de la fe les testimonia també una dona del nostre temps, la nord-americana Dorothy Day. En la seva autobiografia, confessa obertament haver caigut en la temptació de resoldre-ho tot amb la política, adherint-se a la proposta marxista. «Volia anar amb els manifestants, anar a la presó, escriure, influir en els altres i deixar el meu somni al món. Quanta ambició i quanta recerca de mi mateixa hi havia en tot això!» El camí cap a la fe en un ambient així de secularitzat era particularment difícil, però la Gràcia actua igual, com ella mateixa subratlla: «És cert que jo sentia cada vegada més sovint la necessitat d'anar a l'església, de posar-me de genolls, d'inclinar el cap en actitud de pregària. Un instint cec, es podria dir, perquè no era conscient de pregar. Però hi anava, em ficava en l'atmosfera de pregària.» Déu l'ha conduït a una unió conscient a l'Església, en una vida dedicada als necessitats.

En la nostra època no són poques les conversions intenses, com el retorn de qui, després d'una educació cristiana potser superficial, s'ha allunyat durant anys de la fe i després descobreix novament Crist i el seu Evangeli. En el llibre de l'Apocalipsi llegim: «Mira, sóc a la porta i truco. Si algú escolta la meua veu i obre la porta, entraré a casa seva i soparé amb ell, i ell amb mi» (3,20). El nostre home interior ha de preparar-se per a ser visitat per Déu, i precisament per això no ha de deixar-se envair de la il·lusió, de les aparences, de les coses materials.

En aquest temps de Quaresma, en l'Any de fe, renovem el nostre compromís en el camí de conversió, per a superar les tendències de tancar-nos en nosaltres mateixos i per fer, això no obstant, espai a Déu, mirant amb els seus ulls la realitat quotidiana. L'alternativa entre tancar-nos en el nostre egoisme i l'obertura a l'amor de Déu i dels altres, podem dir que correspon a l'alternativa de les temptacions de Jesús, entre poder humà i amor de la Creu, entre una redempció vista en l'únic benestar material i una redempció com a obra de Déu, al qual donem la primàcia en l'existència. Convertir-se significa no tancar-se en la recerca de l'èxit propi, del prestigi propi, de la posició pròpia, sinó fer que cada dia, en les petites coses, la veritat, la fe en Déu i l'amor es converteixin en el més important.

COMIAT I AGRAÏMENTS : DARRERA AUDIÈNCIA GENERAL

27 de febrer de 2013

Venerats germans en l'episcopat i presbiterat; distingides autoritats; benivol·guts germans i germanes! Us agraeixo que hàgiu vingut tantes persones a aquesta darrera audiència general.

Gràcies de tot cor. Estic molt commogut. Veig l'Església viva! I penso que hem de donar també les gràcies al Creador pel bon temps que ens dóna avui, a ple hivern.

Com l'apòstol Pau en el text bíblic que hem escoltat, també jo sento en el meu cor la necessitat de donar gràcies sobretot a Déu, que guia i fa créixer l'Església, que sembla la seva paraula i així alimenta la fe del seu poble. En aquest mo-

ment el meu esperit s'allarga, per dir-ho d'alguna manera, per abraçar a tota l'Església dispersa pel món i dono gràcies a Déu per les «notícies» que en aquests anys de ministeri petrí he pogut rebre de la fe en el Senyor Jesucrist, de la caritat que circula pel cos de l'Església i la fa viure en l'amor, i de l'esperança que s'obre i s'orienta cap a la vida en la seva plenitud, cap a la pàtria del Cel.

Sento que us tindrè presents a tots en la pregària, en un present que és aquell de Déu, en què faig memòria de cadaencontre, de cada viatge, de cada visita pastoral. Tot i a tots us tinc presents en la pregària per a confiar-vos al Senyor: perquè tinguem coneixement ple de la seva voluntat, amb tota la saviesa i la intel·ligència espiritual, i perquè puguem comportar-nos de manera digna d'ell, del seu amor, fent fructificar totes les obres bones. (cf. Col 1,9).

En aquests moments sento una gran confiança perquè sé, i ho sabem tots nosaltres, que la paraula de veritat de l'evangeli és la força de l'Església, és la seva vida. L'evangeli purifica i renova, produeix fruit a qualsevol lloc on la comunitat dels creients l'escolta i acull la gràcia de Déu en la veritat i en la caritat. Aquesta és la meua confiança, aquesta és la meua alegria.

Quan el 19 d'abril de fa gairebé vuit anys vaig acceptar assumir el ministeri de Pere, vaig tenir la certesa ferma que m'ha acompanyat sempre: aquella certesa de la vida de l'Església per la paraula de Déu. En aquell moment, com ja ho he explicat moltes vegades, les paraules que van ressonar en el meu cor van ser: «Senyor per què em demanes això, i què em demanes? És un pes gran el que poses sobre les meves espatlles, però si tu m'ho demanes, en el teu nom calaré les xarxes, segur que tu em guiaràs, fins i tot amb totes les meves debilitats. I vuit anys després puc dir que el Senyor veritablement m'ha guiat i l'he tingut a prop; he pogut percebre en la vida diària la seva presència. Ha estat un tram del camí de l'Església que ha tingut moments d'alegria i de llum, però també moments no fàcils; m'he sentit com sant Pere amb els Apòstols a la barca al llac de Galilea: el Senyor ens ha donat tants dies de sol i de brisa suau, dies en què la pesca ha estat abundant. Hi ha hagut també moments en què les aigües estaven agitades i el vent era contrari, com en tota la història de l'Església, i el Senyor semblava que dormís. Però sempre he sabut que en aquella barca hi havia el Senyor, i també sempre he sabut que la barca de l'Església no és meua, no és nostra, sinó que és seva. I el Senyor no permet que s'enfonsi. És ell qui la condueix, certament a través dels homes que ha elegit, perquè així ho ha volgut. Aquesta ha estat i és una certesa que res no pot enterbolir. I per això avui el meu cor està ple d'agraïment a Déu, perquè ha fet que no manqués mai a tota l'Església ni tampoc a mi el seu consol, la seva llum i el seu amor.

Estem en l'Any de la fe, que he volgut fer per reforçar justament la nostra fe en Déu, en un context que sembla que el posi cada vegada més en segon pla. Voldria invitar a tots a renovar la ferma confiança en el Senyor, a confiar-se com infants als braços de Déu, amb la seguretat que aquells braços ens sostenen sempre i són el suport que ens permet caminar cada dia, encara que estiguem cansats. Voldria que tothom se sentís estimat per aquell Déu que ha donat el seu Fill per nosaltres i que ens ha mostrat el seu amor sense límits. Voldria que tothom sentís l'alegria de ser cristià. Una bonica pregària que s'acostuma a resar al matí diu: «Us adoro Déu meu, i us estimo de tot cor; us dono gràcies d'haver-me creat, redimit, fet cristià...» Sí, estiguem contents pel do de la fe; és el bé més preciós de tots els que puguem tenir. Donem gràcies al Senyor per això cada dia, amb la pregària i amb una vida cristiana coherent. Déu ens estima, i espera que nosaltres també l'estimem!

I no és sols a Déu, que vull donar les gràcies en aquest moment. Un Papa no ho és només quan guia la barca de Pere, encara que sigui la seva primera responsabilitat. Jo no m'he sentit mai sol a portar l'alegria i el pes del ministeri petrí. El Senyor m'ha posat a prop tantes persones que amb generositat i amor a Déu i a l'Església m'han ajudat i m'han acompanyat! En primer lloc vosaltres, estimats germans cardenals; la vostra saviesa, els vostres consells, la vostra amistat han estat per a mi preciosos; els meus col·laboradors, començant pel meu Secretari d'Estat, que m'ha acompanyat amb fidelitat durant aquests anys; la Secretaria d'Estat i tota la Cúria romana, així com tots aquells que, en els diferents sectors, ofereixen els seus serveis a la Santa Seu: són molts rostres que no es veuen, que romanen a l'ombra, però justament en el silenci, en la dedicació quotidiana, amb esperit de fe i humilitat han estat per a mi un suport segur i de confiança. Tinc un pensament especial per a l'Església de Roma, la meva diòcesi! No puc oblidar els meus germans en l'episcopat i en el presbiterat, les persones consagrades i tot el poble de Déu: en les visites pastorals, en les trobades, a les audiències, en els viatges, sempre he percebut molta consideració i afecte profund; però també jo els he volgut bé a tots i a cadascun d'ells, sense distincions, amb aquella caritat pastoral que es troba en el cor de cada pastor, especialment del bisbe de Roma, del successor de l'apòstol Pere. Cada dia us he tingut presents en la meva pregària, amb cor de pare.

Voldria que la meva salutació i el meu agraïment arribessin també a tots: el cor d'un Papa s'estén al món sencer. I voldria expressar la meva gratitud al cos diplomàtic acreditat a la Santa Seu, que fa present la gran família de nacions. I penso també en tots aquells que treballen per a una bona comunicació, als quals agraeixo l'important servei que fan.

En aquest punt vull donar les gràcies ben de cor a les nombroses persones d'arreu del món que en les últimes setmanes m'han enviat senyals commovedors de consideració, d'amistat i de pregària. Sí, el Papa no està mai sol, i això ho experimento de nou d'una manera tan forta que em toca el cor. El Papa pertany a tots, i tantes persones se senten molt a prop seu. És cert que rebo cartes dels grans del món —caps d'Estat, caps religiosos, representants del món de la cultura, etc.—, però rebo també moltíssimes cartes de persones senzilles que m'escriven del fons del seu cor i em fan sentir el seu afecte que neix del fet d'estar ben units a Jesucrist, en Església. Aquestes persones no m'escriven com s'escrivi per exemple a un príncep o a una persona important a qui no es coneix. M'escriven com germans i germanes, o com fills i filles, amb el sentiment d'un lligam familiar molt afectuós. Aquí es pot tocar amb la mà el que és l'Església —no una organització, una associació amb finalitats religioses o humanitàries, sinó un cos viu, una comunió de germans i germanes en el cos de Jesucrist, que ens uneix a tots. Experimentar l'Església d'aquesta manera i poder gairebé tocar amb les mans la força de la seva veritat i del seu amor és motiu d'alegria, en un temps en què tants parlen del seu declivi. Mireu com n'és, de viva, l'Església, avui!

En aquests últims mesos he sentit que les meves forces anaven disminuint, i he demanat a Déu amb insistència, en la pregària, que m'illuminés amb la seva llum per fer-me prendre la decisió més justa, no per al meu bé, sinó per al bé de l'Església. He fet aquest pas amb plena consciència de la gravetat i també de la novetat que representava, però també amb una profunda serenitat d'esperit. Estimar l'Església significa també tenir el coratge de prendre decisions difícils, que fan patir, i posant sempre per davant el bé de l'Església i no a nosaltres mateixos.

En aquest punt, permeteu-me de tornar un cop més al 19 d'abril de 2005. La gravetat de la decisió va ser precisament pel fet que a partir d'aquell moment en endavant, jo estaria ocupat sempre i per sempre pel Senyor. Sempre —qui assumeix el ministeri petrí ja no té cap privacitat. Pertany sempre i totalment a tots, a tota l'Església. De la seva vida desapareix, per dir-ho d'alguna manera, totalment la dimensió privada. He pogut experimentar, i ho experimento precisament ara, que hom rep la vida pròpiament quan la dona. Fa uns moments he dit que moltes persones que estimen el Senyor, estimen també el successor de sant Pere i li tenen molta estima; i que el Papa té veritablement germans i germanes, fills i filles arreu del món, i que se sent segur dins l'abraçada de la vostra comunió, perquè ell no pertany més a ell mateix, sinó que pertany a tots i tots li pertanyen.

El «sempre» és també un «per sempre» —no és un retorn a la vida privada. La meva decisió de renunciar a l'exercici actiu del ministeri no vol dir això. No torno a la vida privada, a una vida de viatges, reunions, recepcions, conferències,

etc. No abandono la creu, sinó que romanc d'una manera nova davant el Senyor crucificat. No porto més la potestat de l'ofici per al govern de l'Església, sinó que resto al servei de la pregària, per dir-ho d'alguna manera, dins el recinte de sant Pere. Sant Benet, el nom del qual porto com a papa, em serà de gran exemple en això. Ell ens ha mostrat el camí per a una vida que, activa o passiva, pertany del tot a l'obra de Déu.

Agraixo a tots i a cadascú en particular el respecte i la comprensió amb què heu acollit aquesta decisió important. Continuaré acompanyant el camí de l'Església mitjançant la pregària i la reflexió, amb aquella dedicació al Senyor i a la seva Esposa, que he intentat de viure fins ara cada dia i que vull viure per sempre. Us demano que em recordeu davant Déu, i sobretot que pregueu pels cardenals, que són cridats a una tasca tan important, i pel nou successor de l'apòstol Pere: que el Senyor l'acompanyi amb la llum i la força del seu Esperit.

Invocuem la intercessió maternal de Maria Verge, Mare de Déu i de l'Església, perquè ens acompanyi a cadascun de nosaltres i a tota la comunitat eclesial. A ella ens acollim, amb confiança profunda.

Benvolguts amics i amigues! Déu guia la seva Església, la sosté sempre, i especialment en els temps difícils. Mai no perdem aquesta visió de fe, que és l'única visió vertadera del camí de l'Església i del món. Que en el nostre cor, dins el cor de cadascun de vosaltres, hi hagi sempre la certesa joiosa que el Senyor és al nostre costat, que no ens abandona, que és a prop nostre i ens embolcalla amb el seu amor. Gràcies!

Conferència Episcopal Tarraconense

COMUNICAT DE LA REUNIÓ N. 205

11 de febrer de 2013

El dia 11 de febrer de 2013 ha tingut lloc la reunió n. 205 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) a la Casa d'Espiritualitat Maria Immaculada de Tiana. La reunió ha estat presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona. Han excusat la seva assistència el bisbe de Girona, que s'està recuperant d'una intervenció quirúrgica, i el bisbe de Solsona. Ha assistit també a la reunió l'Administrador diocesà de Tortosa, Mons. Josep Lluís Arín Roig.

Durant el matí s'ha fet present a la reunió Mons. Xavier Salinas, actual bisbe de Mallorca. Mons. Jaume Pujol, en nom de tots, ha expressat a Mons. Salinas

l'agraïment pel treball realitzat a Tortosa i en les diverses responsabilitats exercides en l'àmbit de la Conferència Episcopal Tarraconense, especialment com a president del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC).

En començar, i després de la pregària inicial, Mons. Pujol ha informat els bisbes de l'estat de salut de Mons. Francesc Pardo, que evoluciona satisfactòriament

A continuació, i amb motiu de l'Any de la fe, els bisbes han dedicat el matí a un recés espiritual, que ha predicat Mn. Joan Planellas, prevere de Girona i vicedeg de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Durant el recés, el cardenal Lluís Martínez Sistach ha comunicat als bisbes la notícia de la renúncia del papa Benet XVI al ministeri petrí com a bisbe de Roma, i han pogut llegir el text pronunciat pel Pontífex en el Consistori d'aquell mateix matí. Els bisbes han encomanat al Sr. Cardenal que, en nom de tots, fes públic un comunicat en relació amb aquest important esdeveniment per a l'Església, i han volgut expressar en aquests moments amb el seu afecte i la seva pregària la comunió eclesial amb el Sant Pare Benet XVI, successor de Sant Pere, a qui han encomanat en la celebració eucarística del migdia.

A la tarda, els bisbes han tractat diversos temes de l'ordre del dia:

1. Els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense han fet pública la convocatòria d'una Jornada sacerdotal interdiocesana amb motiu de l'Any de la fe al Reial Monestir de Santa Maria de Poblet, el proper dia 22 d'abril. Per a aquesta trobada s'ha convidat a parlar als preveres el cardenal Christoph Schönborn, O.P., arquebisbe de Viena, un dels principals responsables de la redacció de l'actual Catecisme de l'Església catòlica, així com també de la versió per als joves, el YouCat.

2. Mons. Jaume Pujol ha exposat detalladament tots els projectes que s'estan portant a terme de cara a les properes beatificacions dels màrtirs del segle XX a Tarragona el proper mes d'octubre. Els bisbes celebren que aquesta beatificació, tan anhelada a les Esglésies de la Tarraconense, se celebri a la seu primada, i animen els fidels a preparar-s'hi espiritualment, acollint el gran testimoniatge dels màrtirs de la fe en el segle XX.

3. Mons. Joan Enric Vives ha presentat als bisbes el balanç econòmic de l'any 2012 i el Pressupost per a l'any 2013 del fons comú interdiocesà. Els bisbes els han estudiats i els han aprovats.

4. També han estat tractats diversos aspectes relacionats amb els àmbits de la pastoral de la família i de la vida, així com també dels mitjans de comunicació.

5. Els bisbes han reestructurat les responsabilitats a l'interior de la CET, i han confiat l'àmbit de la catequesi (SIC) al bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull, i el dels mitjans de comunicació social (SIMCOS) al bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris.

6. Finalment, els bisbes han nomenat per a un període de tres anys, Mn. Josep Baena Iniesta, prevere del bisbat de Terrassa, com a consiliari català del Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica (MIJAC).

Barcelona, 11 de febrer de 2013

Conferència Episcopal Espanyola

NOTA SOBRE LA BEATIFICACIÓ A TARRAGONA

comunicant la decisió d'avançar al diumenge 13 d'octubre la data que, prèviament, s'havia fixat per al 27 del mateix mes

Madrid, 1 de març de 2013. La Beatificació de l'Any de la Fe tindrà lloc, a Tarragona, a les 12 del migdia del diumenge 13 d'octubre de 2013. S'ha avançat la data, que en un principi estava fixada per al dia 27 d'aquest mateix mes, per evitar la coincidència amb la Trobada de les Famílies amb el Sant Pare, que se celebrarà a Roma els dies 26 i 27 d'octubre.

L'organització de la cerimònia de beatificació correspon a la Secretaria General d'aquesta Conferència Episcopal (CEE), a través de l'Oficina per a les Causes dels Sants, en coordinació amb la diòcesi amfitriona.

L'última Assemblea Plenària de la CEE va decidir que la cerimònia de beatificació dels màrtirs del segle XX a Espanya se celebrés a Tarragona. La seu elegida té una gran història de fe cristiana i martirial, ja que els protomàrtirs hispans són el bisbe de Tarragona, Fructuós, i els seus dos diaques, Auguri i Eulogi. A més, en aquesta ocasió 147 màrtirs dels que seran beatificats són de Tarragona, entre ells el qui va ser bisbe auxiliar de l'arxidiòcesi, Manuel Borràs, i 66 sacerdots diocesans.

El Pla Pastoral de la CEE recull com una de les grans accions, inscrites en l'Any de la fe la beatificació de màrtirs del segle XX a Espanya. En aquest Pla es recorden les paraules del papa Benet XVI quan, precisament en convocar l'Any de la fe, va assenyalar que «per la fe, els màrtirs van lliurar la seva vida com a testimoni de la veritat de l'Evangeli, el qual els havia transformat i fet capaços d'arribar fins al més gran do de l'amor amb el perdó dels seus perseguïdors».

